

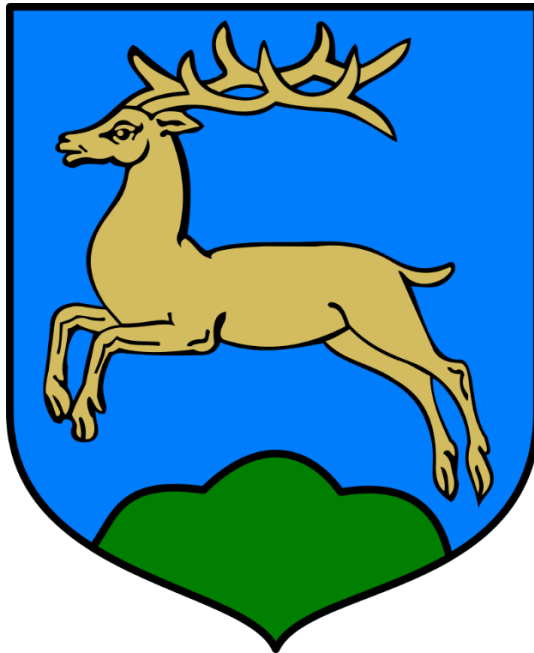
**GMINA
WĄSOSZ**

RAPORT O STANIE GMINY WĄSOSZ

2023

RAPORT O STANIE GMINY WĄSOSZ

**Urząd Gminy Wąsosz
Plac Rzędziana 8
19-222 Wąsosz**

Spis treści

I. WSTĘP.....	3
II. INFORMACJE OGÓLNE.....	4
III. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII.....	25
IV. INFORMACJE FINANSOWE	46
V. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO W GMINIE WĄSOSZ – STAN NA KONIEC ROKU.....	53
VI. ZESTAWIENIE ZREALIZOWANYCH ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z ZARZĄDZANIEM RUCHEM NA DROGACH PUBLICZNYCH ZA 2023 r.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
VII. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WĄSOSZ	60
VIII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI.....	63
IX. OŚWIATA W GMINIE WĄSOSZ.....	64
X. ZADANIA W SFERZE KULTURY.....	71

I. WSTĘP

Nowelizacja ustawy o samorządzie gminnym w 2018 roku wprowadziła obowiązek corocznego sporządzania raportu o stanie gminy. Przesłanką jego tworzenia jest zwiększenie udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania organów publicznych.

Niniejszy raport o stanie gminy obejmuje podsumowanie działalności Wójta oraz stan Gminy Wąsosz za rok 2023. Zawiera zapis postępu prac, w szczególności realizacji polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu. Oprócz odniesienia do wykonanej pracy w roku 2023 znajdują się tu również porównania z latami poprzednimi, dając tym samym możliwość zaobserwowania zmian, które zachodzą w naszej gminie. Podstawą opracowania raportu są dokumenty sporządzone przez jednostki organizacyjne gminy i pracowników urzędu.

Przedstawiony raport zawiera kompleksową analizę istniejących wyzwań oraz potencjałów naszej gminy. Poprzez zgromadzenie danych statystycznych, opinii mieszkańców, oraz analizę trendów społecznych i ekonomicznych, jesteśmy w stanie lepiej zrozumieć jej bieżący stan oraz stworzyć solidne podstawy do podejmowania strategicznych decyzji.

Raport ten nie tylko identyfikuje obszary wymagające uwagi i działania, ale także zwraca uwagę na osiągnięcia oraz pozytywne aspekty życia społeczno-gospodarczego w naszej gminie. Jego celem jest nie tylko diagnoza, lecz także inspiracja do dalszego rozwoju oraz budowania lepszej przyszłości dla naszych mieszkańców.

Zachęcam do zapoznania się z prezentowanymi analizami oraz do aktywnego udziału w dalszych dyskusjach i inicjatywach mających na celu rozwój naszej gminy. Dzięki współpracy i zaangażowaniu społeczności lokalnej możemy skutecznie przeciwdziałać wyzwaniom oraz budować jeszcze silniejszą i bardziej dynamiczną wspólnotę.

Przygotowanie przez Wójta raportu o stanie gminy jest pierwszym etapem procedury rozpatrzenia raportu przez Radę Gminy Wąsosz. Na pozostałe etapy tej procedury składają się: debata nad raportem oraz przeprowadzenie głosowania nad udzieleniem Wójtowi wotum zaufania.

II. INFORMACJE OGÓLNE

1. Ogólna charakterystyka Gminy Wąsosz

Gmina Wąsosz położona jest w północno-zachodniej części województwa podlaskiego, w zachodniej części powiatu grajewskiego. Gmina graniczy odpowiednio:

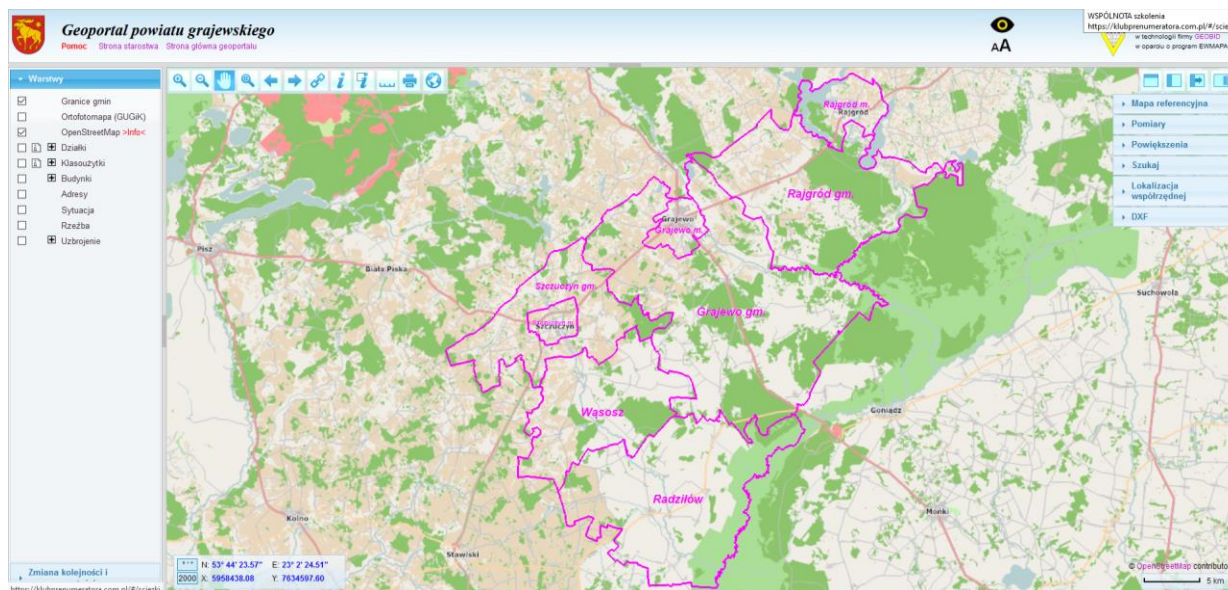
- od północy - z gminą Szczuczyn,
- od północnego-wschodu - z gminą Grajewo,
- od południa - z gminą Radziłów,
- od południowego zachodu - z gminą Przytuły,
- od zachodu - z gminą Grabowo.

Siedzibą gminy jest miejscowość Wąsosz, który położony jest w centralnej części gminy.

2. Położenie i powierzchnia gminy

Obszar gminy wynosi 118 km², co stanowi 12,2% terenu powiatu grajewskiego. Struktura użytkowania nie zmieniła się w stosunku do lat ubiegłych i użytki rolne nadal stanowią 74%, użytki leśne 22%, grunty zabudowane i zurbanizowane - 3% oraz grunty pozostałe - 1%.

Przy liczbie osób zameldowanych na dzień 31.12.2023 r. – **3 479 osób** - średnia gęstość zaludnienia gminy Wąsosz to **30 osób/km²**. W stosunku do roku 2022 liczba osób zameldowanych na terenie gminy na pobyt stały zmniejszyła się o **49 osób**.

Rys. 1 Położenie Gminy Wąsosz – źródło:

<http://starostwograjewo.geoportal2.pl/map/www/mapa.php?CFGF=wms&mvlayers=+granice+OSM+>

3. Sołectwa

Teren Gminy podzielony jest na 18 sołectw:

Lp.	Sołectwo	Osoba pełniąca funkcję sołtysa
1.	Bagienice	Brodowski Henryk
2.	Bukowo Duże	Raciborska Emilia
3.	Jaki	Bagiński Eugeniusz
4.	Kędziorowo	Karwowski Roman
5.	Komosewo	Zaborowska Mariola
6.	Kudłaczewo	Wiśniewski Tadeusz
7.	Ławsk	Pliszka Mateusz
8.	Łempice	Brzostowski Antoni
9.	Modzele	Brzostowska Aldona
10.	Niebrzydzy	Niebrzydowski Piotr
11.	Nieciki	Rogiński Jan
12.	Sulewo-Kownaty	Dołęga Ewa
13.	Sulewo-Prusy	Chilińska Magdalena
14.	Szymany	Niebrzydowski Aleksander Lucjan
15.	Wąsosz I	Ostrowski Krzysztof
16.	Wąsosz II	Paszkowska Aneta
17.	Zalesie	Zalewski Józef
18.	Żebry	Zarzecki Krzysztof

Największymi sołectwami pod względem powierzchni, jak i stanu ludności są Wąsosz I, Wąsosz II, Ławsk, Żebry i Kędziorowo. Kolonia Łazy i Kolonia Gródź są to miejscowości, które wchodzi w skład sołectwa Wąsosz I.

4. Zarządzanie gminą

4.1 Wójt Gminy Wąsosz

Wójt Gminy Wąsosz jest organem wykonawczym Gminy, którego kadencja trwa 5 lat. Wykonuje on uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań wójta należy w szczególności:

- przygotowywanie projektów uchwał rady gminy i określanie sposobu ich wykonywania,
- przygotowywanie projektu budżetu gminy i jego wykonywanie,
- przygotowywanie sprawozdań ze swojej działalności, w tym raportu o stanie Gminy,
- wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- pełnienie funkcji kierownika urzędu,
- wykonywanie zadań zleconych i innych zadań określonych odrębnymi przepisami prawa,
- wykonuje czynności wynikające z prawa pracy wobec pracowników urzędu i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych,
- kieruje bieżącymi sprawami gminy i reprezentuje ją na zewnątrz.

Wójtem Gminy Wąsosz jest Czesław Ołdakowski, który aktualnie pełni swoją funkcję VI kadencję. W roku 2023 Wójt Gminy Wąsosz wydał 79 zarządzeń.

4.2 Rada Gminy Wąsosz

Rada Gminy Wąsosz jest organem stanowiącym i kontrolnym, wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy.

Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego czy też podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podawany jest do wiadomości mieszkańców. Radę Gminy Wąsosz tworzy piętnastu radnych.

Skład osobowy Rady Gminy Wąsosz na lata 2018 – 2024

1. Nieszala Leszek – przewodniczący
2. Tarnacki Bogusław – zastępca przewodniczącego
3. Baran Robert Stanisław
4. Chrostowski Sławomir
5. Czyżewski Stefan
6. Frąckiewicz Robert
7. Gardocka Danuta
8. Kozłowski Stanisław
9. Konopka Antoni
10. Kielczewski Marek
11. Kruszyński Leszek
12. Modzelewski Paweł
13. Niecikowski Arkadiusz
14. Zieliński Dariusz
15. Zalewski Józef

W 2023 roku Rada Gminy Wąsosz obradowała na 6 sesjach, podejmując ogółem 64 uchwały. Podjęte przez Radę uchwały Wójt Gminy Wąsosz przekazał do organów nadzoru, którymi są w zakresie:

- zgodności z prawem – Wojewoda Podlaski,
- spraw finansowych - Regionalna Izba Obrachunkowa w Białymstoku.

4.3 Urząd Gminy

Urząd Gminy Wąsosz jest jednostką organizacyjną Gminy Wąsosz, świadcząca pomoc wójtowi w zakresie realizacji jego zadań i obowiązków określonych przepisami prawa. Urząd wykonuje zadania mające na celu realizację zadań własnych, zadań zleconych oraz zadań wykonywanych na podstawie porozumień.

W skład kierownictwa Urzędu Gminy wchodzi:

- Wójt – Czesław Ołdakowski
- Sekretarz – Agnieszka Wróblewska
- Skarbnik – Marta Cimochovska

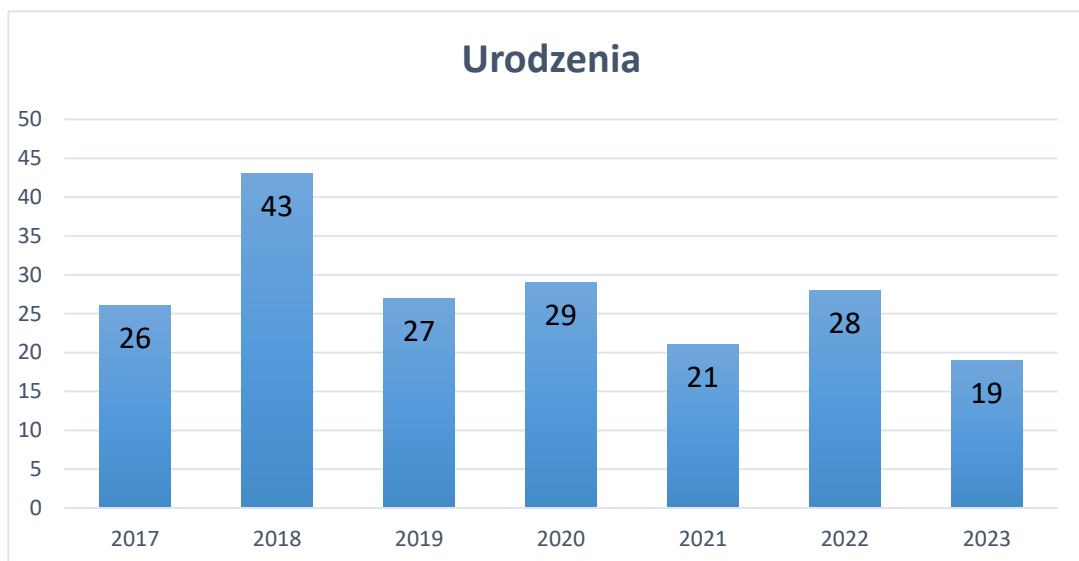
5. Demografia

Zgodnie z rejestrem mieszkańców stan ludności gminy Wąsosz na koniec roku 2019, 2020, 2021, 2022 oraz 2023, przedstawiał się następująco:

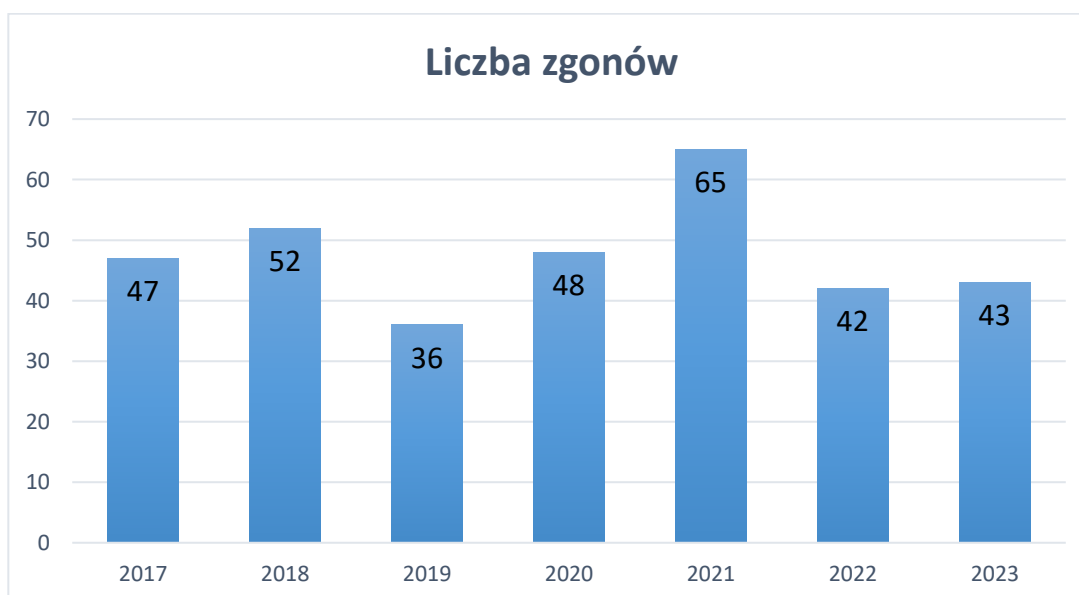
Stan na rok:	2019	2020	2021	2022	2023
BAGIENICE	120	120	120	119	122
BUKOWO DUŻE	119	118	123	122	122
JAKI	78	76	78	76	76
KĘDZIOROWO	228	225	218	217	208
KOLONIA GRÓDŹ	26	30	30	30	30
KOLONIA ŁAZY	9	9	7	7	7
KOMOSEWO	109	112	110	110	111
KUDŁACZEWO	43	44	45	40	40
ŁAWSK	586	580	569	561	553
ŁEMPICE	150	143	138	138	138
MODZELE	84	82	78	78	74
NIEBRZYDY	36	36	32	29	30
NIECIKI	180	181	180	178	170
SULEWO-KOWNATY	133	129	126	127	127
SULEWO-PRUSY	123	126	125	125	115
SZYMANY	56	56	55	55	53
WĄSOSZ	1 153	1 123	1 085	1 062	1 053
ZALESIE	117	122	119	118	117
ŻEBRY	361	356	350	336	333
Gmina ogółem:	3 711	3 666	3 588	3 528	3 479

Statystycznie ujęcie ilości urodzeń i zgonów na terenie gminy Wąsosz w latach 2017-2023:

Urodzenia

Zgony

W roku ubiegłym w Urzędzie Stanu Cywilnego oraz na stanowisku ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych zrealizowano zadania:

- 1) liczba sporządzonych aktów zgonu – 15,
- 2) liczba sporządzonych aktów małżeństw – 13,
- 3) liczba aktów stanu cywilnego sporządzonych w ramach transkrypcji – 11,
- 4) liczba migracji aktów stanu cywilnego – 258,
- 5) liczba wydanych odpisów aktów stanu cywilnego – 325,
- 6) liczba osób zameldowanych – 72,
- 7) liczba osób wymeldowanych – 109,
- 8) liczba prowadzonych postępowań o wymeldowanie – 4,
- 9) liczba wydanych dowodów osobistych - 193,
- 10) liczba wydanych zaświadczeń w sprawach meldunkowych – 162.

6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy

Program Współpracy na rok 2023 Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie przyjęty został przez Radę Gminy Wąsosz uchwałą XXIII/198/2022 z dnia 7 listopada 2022 r.

Wójt Gminy Wąsosz w dniu 13 października 2022 roku zaprosił organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie do udziału w konsultacjach społecznych projektu „Programu Współpracy na rok 2023 Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. Uwag nie wniesiono.

Konsultacje przeprowadzone były w terminie od dnia 21 października do 4 listopada 2022 roku. Celem konsultacji było poznanie opinii i uwag organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy.

Zgodnie z w/w Programem współpraca Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami odbywa się na zasadach: równego dostępu do informacji, pomocniczości,

suwerenności stron, partnerstwa, efektywności i jawności. Współpraca może mieć formy pozafinansowe i finansowe.

Formy współpracy pozafinansowej miały charakter: informacyjny, organizacyjny, szkoleniowy, promocyjny i inny.

Zgodnie z programem, formy współpracy pozafinansowej mają charakter: informacyjny, organizacyjny, szkoleniowy, promocyjny i inny.

- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań i współpraca w zakresie konsolidacji tych kierunków;
- 2) informowanie o zadaniach publicznych, które będą realizowane w danym roku wraz z podaniem wysokości środków przeznaczanych z budżetu Gminy Wąsosz na realizację tych zadań, a także o ogłaszanych konkursach ofert oraz sposobach ich rozstrzygnięć i realizacji;
- 3) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji - takimi organizacjami na terenie Gminy Wąsosz są przede wszystkim jednostki OSP; w miesiącach styczniu i lutym 2023 roku odbyły się zebrania sprawozdawczo-wyborcze, na których z udziałem Wójta Gminy Wąsosz konsultowane były projekty aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji; organizowanie spotkań przedstawicieli Urzędu Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi, w celu wymiany informacji na temat planowanych kierunków działań – spotkania takie realizowane były na posiedzeniach rady gminy oraz posiedzeniach komisji rady gminy.
- 4) inicjowanie lub współorganizowanie szkoleń podnoszących jakość pracy organizacji pozarządowych i współpracy Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi w sferze zadań publicznych; zawieranie porozumień o współpracy w realizacji wspólnych przedsięwzięć: udostępnianie organizacjom pozarządowym pomieszczeń Urzędu Gminy Wąsosz w celu odbywania spotkań i realizacji projektów służących mieszkańcom Gminy Wąsosz, zgodnie z obowiązującymi przepisami – w miarę swoich potrzeb organizacje pozarządowe miały możliwość korzystania z pomieszczeń Urzędu Gminy Wąsosz, jak również pomieszczeń GOKiS w Wąsoszu i świetlic wiejskich w celu odbywania spotkań oraz realizacji projektów służących mieszkańcom Gminy Wąsosz; udostępnienie pomieszczeń na rzecz prowadzonych na rzecz mieszkańców nieodpłatnych porad prawnych – w siedzibie szkoły podstawowej w Wąsoszu

– ul. Piaskowa 13; obejmowanie patronatem przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe;

5) podnoszenie skuteczności organizacji w pozyskiwaniu środków z innych źródeł, w tym środków z UE, między innymi poprzez informowanie o potencjalnych źródłach finansowania, informowanie o szkoleniach i konsultacjach z zakresu przygotowywania wniosków o pozyskanie środków ze źródeł zewnętrznych, inicjowanie lub współorganizowanie szkoleń dotyczących pozyskiwania tych środków - na bieżąco organizacje pozarządowe informowane są przez pracowników urzędu gminy o możliwościach korzystania z potencjalnych źródeł finansowania, w przypadku zapotrzebowania udzielana jest pomoc w przygotowywaniu wniosków o pozyskanie środków ze źródeł zewnętrznych, urząd zapewniał pomoc przy pozyskiwaniu środków zewnętrznych dla jednostek OSP;

6) wspólne rozpoznawanie potrzeb i wspólne planowanie działań służących zaspokajaniu tych potrzeb - pracownicy Urzędu Gminy służą pomocą w znalezieniu źródeł finansowania określonych zadań oraz w przygotowaniu wniosku;

7) wspieranie akcji promującej przekazywanie 1% podatku dochodowego od osób fizycznych organizacjom pożytku publicznego.

Finansowe formy współpracy Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami polegają na zleceniu realizacji zadań publicznych oraz dofinansowywaniu projektów organizacji pozarządowych realizowanych i przekazywaniu innych środków.

1. Zlecenie realizacji zadania publicznego może mieć formę:

- wspierania wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji – dla jednostek OSP dofinansowano zakup sprzętu ochrony osobistej, ratowniczo-gaśniczego i technicznego – ze środków Gminy przekazano kwotę w wysokości 283 016,99 zł, w tym również udzielono pomocy przy pozyskaniu środków z KSRG, MSWiA, NFOŚiGW oraz funduszu Składkowego Ubezpieczenia Rolników; Gmina Wąsosz pokryła koszty udziału strażaków ochotników w akcjach ratowniczych 13 651,00 zł, oraz badań lekarskich strażaków - 1 724,90 zł.

wspieranie oraz powierzanie odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, w którym uczestniczą organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia - w roku 2023 nie przeprowadzano tego typu konkursów; organizacje pozarządowe i inne podmioty mogą z własnej inicjatywy złożyć

ofercie realizacji zadań publicznych zgodnie z art. 12 ustawy – w roku 2023 nie została złożona żadna oferta.

Zadania programu zawarte w Programie Współpracy na rok 2023 Gminy Wąsosz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

1. W sferze dotyczącej oświaty, kultury i kultury fizycznej podejmowane były działania w zakresie:

a) podtrzymywania polskiej tradycji narodowej i ludowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

b) wspierania promocji twórczości oraz działań i inicjatyw kulturalnych poprzez bezpłatne udostępnianie pomieszczeń w świetlicach wiejskich oraz GOKiS w Wąsoszu: zadania z zakresu nauki, edukacji, oświaty i wychowania, a w szczególności: *działania zapewniające zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – szkoły, GOKiS, Biblioteka organizacja zajęć pozaszkolnych, pozalekcyjnych jako rozwoju zainteresowań - zadania te realizowane są przez: szkoły i GOKiS, organizowanie dzieciom wypoczynku letniego i zimowego, podczas którego będzie realizowany program pierwszorzędowej profilaktyki uzależnień – zajęcia tego typu prowadzone są przez szkoły, GOKiS i Bibliotekę Publiczną, wspieranie szkolnego współzawodnictwa sportowego – organizowanie zawodów i rozgrywek sportowych przez szkoły oraz GOKiS oraz jednostki OSP,*

c) wspieranie procesów edukacyjnych skierowanych do utalentowanych uczniów, rozszerzających zakres wiedzy objęty programem szkolnym – zajęcia tego rodzaju organizują szkoły;

d) krajoznawstwa, turystyki oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, a w szczególności:

działania popularyzujące turystykę kwalifikowaną – organizacja rajdów – organizowano zajęcia dzieci i młodzieży z terenu gminy – na świeżym powietrzu i w granicach administracyjnych gminy; upowszechnienie kultury fizycznej i sportu, a w szczególności:

- zajęcia na świeżym powietrzu z wykorzystaniem boiska „Orlik”,

- udział dzieci ze szkół podstawowych (30 uczniów) w programie „Umiem pływać” w ramach współpracy partnerskiej z Podlaskim Wojewódzkim Szkolnym Związkiem Sportowym w Białymstoku.

2. W sferze dotyczącej zdrowia i polityki społecznej podejmowane były działania w zakresie pomocy społecznej, w szczególności:

a) realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, w tym związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych – realizuje GKRPA wraz ze szkołami.

b) realizacja programów pracy socjalnej dla środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,

c) realizacja programów związanych z wychowaniem w trzeźwości i przeciwdziałaniem alkoholizmowi - na bieżąco sprawy te są rozpatrywane przez GKRPA,

d) realizacja programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych - w roku 2023 Rada Gminy Wąsosz podjęła uchwałę o przekazaniu dla Starostwa w Grajewie 15 387,00 zł, jako pomoc wspierająca działanie warsztatów terapii zajęciowej,

e) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, edukacja, uświadamianie, interwencja; na bieżąco sprawy te są rozpatrywane przez zespół interdyscyplinarny;

f) udzielanie pomocy przy przeprowadzanych badaniach profilaktycznych, organizowanych dla mieszkańców Gminy Wąsosz - przy wykonywaniu badań mammograficznych dla kobiet poprzez uprawnione podmioty Urząd Gminy Wąsosz pośredniczył w przekazywaniu informacji, zapewniony został dostęp do energii elektrycznej celem podłączenia mammobusu, udostępniony został plac dla postoju mammobusu;

3. W sferze wspierania przedsiębiorczości podejmowane były działania związane ze współpracą w zakresie organizacji spotkań szkoleniowo-informacyjnych dotyczących pozyskiwania środków z programów rządowych i Unii Europejskiej.

4. W sferze ochrony środowiska i ekologii:

a) realizacja projektów kształtujących świadomość i postawy proekologiczne,

b) edukacja ekologiczna szczególnie w zakresie gospodarki odpadami – dystrybucja ulotek o sposobie segregacji oraz worków na poszczególne frakcje odpadów,

5. W sferze bezpieczeństwa i porządku publicznego:

a) ograniczanie chuligaństwa,

b) eliminowanie obojętności i znieczulicy mieszkańców,

c) przeciwdziałanie brakowi poszanowania mienia publicznego,

d) poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym,

e) poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego

– w ramach współpracy z OSP oraz PKSP organizacja konkursów wiedzy pożarniczej dla dzieci i młodzieży z terenu gminy;

6. W sferze sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji:

a) ochrona i konserwacja zabytkowej architektury sakralnej na cmentarzach wyznaniowych - pracownicy gminy udzielili pomocy przy utrzymaniu czystości na cmentarzu parafialnym w Wąsoszu; pomoc przy pracach przy budynku kościoła;

b) popularyzacja i edukacja społeczeństwa w zakresie zachowania dziedzictwa kulturowego,

c) konserwacja zabytków ruchomych,

7. Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa:

a) wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości oraz promowanie zatrudnienia szczególnie ludzi młodych i wykształconych,

b) przeciwdziałanie wykluczeniu zawodowemu, działaniu w celu ograniczaniu bezrobocia – zatrudniane są osoby bezrobotne do prac interwencyjnych i na staże,

c) wspieranie tworzenia i prowadzenia centrum i klubów integracji społecznej i innych podmiotów ekonomii społecznej – działalność kół gospodyń wiejskich;

W myśl obowiązujących przepisów prawa, gmina nie może finansować działalności poszczególnych organizacji pozarządowych. Powinna natomiast wyznaczać obszary życia publicznego oraz określać zadania, których realizacja we współpracy z organizacjami pozarządowymi będzie bardziej skuteczna, efektywna i w większym stopniu odpowiadać będzie potrzebom społeczności lokalnej.

Współpraca ze stowarzyszeniami:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu, wzorem lat ubiegłych, kontynuował współpracę ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w związku z realizacją zadań z zakresu dystrybucji artykułów spożywczych do osób najbardziej potrzebujących, w ramach której dostarczono mieszkańcom żywność oraz organizowano warsztaty kulinarne i dietetyczne. W 2023 roku w ramach tej formy pomocy przekazano mieszkańcom 5,72 ton żywności.

W ramach umowy przekazania zawartej w 2012 roku, Gmina Wąsosz nieprzerwanie współpracuje ze Społeczno-Oświatowym Stowarzyszeniem Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym EDUKATOR w Łomży, które przejęło prowadzenie Szkoły Podstawowej w Niecikach. W ramach w/w umowy w 2023 roku, stowarzyszeniu przekazana została dotacja w wysokości 542 318,00 zł, na pokrycie kosztów utrzymania i funkcjonowania szkoły. Dla porównania w roku 2022 przekazano środki w wysokości 610 634,18 zł.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi dla jednostek OSP dofinansowano zakup sprzętu ochrony osobistej, sprzętu ratowniczo-gaśniczego i technicznego, w tym również udzielono pomocy przy pozyskaniu środków zewnętrznych.

W celu poprawienia wyposażenia Jednostek OSP funkcjonujących na terenie Gminy Wąsosz w 2023 r. zakupiono następujący sprzęt:

Zakupy OSP KSRG Wąsosz				
	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	Obóz MDP SERWY		67 869,00 zł	MSWIA MDP - 35 260,00 zł Wkład Uczestników - 15 409,00 zł Wkład Samorządów - 17 200,00 zł
2.	Instrument Muzyczny	2	5 300,00 zł	MSWIA MDP -5 000,00 zł Wkład OSP -300,00 zł
3.	Pilarka Spalinowa STHIL MS 400 +Prowadnica 40cm+Łańcuch	1	5 400,00 zł	Fundusz Składowy - 5 000,00 zł Wkład OSP - 400,00 zł
4.	Tarcza nalewowa z akumulatorem	1	2 335,77 zł	BON za Udział w Zawodach MDP -1 400,00 zł Wkład Własny - 935,77 zł
5.	System Podtrzymywania Ładowania Pojazdu	1	600,00 zł	KSRG - 3 300,00 zł
		1	2 700,00 zł	
6.	Przewody Hydrauliczne LUKAS	1	7 725,00 zł	Urząd Marszałkowski - 7 725,00 zł
7.	Maska do aparatu powietrznego w pokrowcu	10	13 454,00 zł	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - 25 000,00 zł Dotacja Celowa Gminy Wąsosz - 2 500,00 zł
8.	Megafon	1	376,00 zł	
9.	Pompa do wody Zanieczyszczonej Z kpl.węży ssawnych	1	8 790,00 zł	
10.	Ściągacz Linowy z Linami	1	1 550,00 zł	
11.	Ubranie Koszarowe	9	3 330,00 zł	
12.	Zakup Średniego Samochodu Ratowniczo Gaśniczego	1	1 136 397,00 zł	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska

				i Gospodarki Wodnej - 565 000,00 zł Dotacja Gminy - 276 397,00 zł Powiat Grajewski - 50 000,00 zł Fundusz Ubezpieczeniowy - 95 000,00 zł Komenda Główna PSP - 150 000,00 zł
	Łącznie		1 255 826,77 zł	
	w tym			
	Wkład własny OSP Wąsosz		1 635,00 zł	
	Dotacja Gminy Wąsosz		278 897,00 zł	

Zakupy OSP KSRG Żebry				
Lp.	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	Radiotelefon nasobny z Ładowarką	4	5 400,00 zł	Fundusz Składowy Ubezpieczenia Rolników - 5 000,00 zł Wkład OSP - 400,00 zł
2.	Rękawice Specjalne	3	600,00 zł	KSRG - 3 000,00 zł
3.	Szelki Bezpieczeństwa z pasem Biodrowym	1	400,00 zł	
4.	Obuwie strażackie skórzane	3	1 800,00 zł	
5.	Kominiarka Niepalna	2	200,00 zł	
6.	Prądownica wodna Turbo TIPSA BLUE DEVII	1	2 206,00 zł	Urząd Marszałkowski - 2 777,00 zł
7.	Buty Specjalne Komfort Plus z membraną	1	571,00 zł	

Zakupy OSP Ławsk				
Lp.	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	Ubranie Koszarowe MDP	6	1 440,00 zł	MSWIA -MDP - 3 000,00 zł
2.	Buty dla MDP	6	1 560,00 zł	
3.	Deska Ortopedyczna IRON DuCK Kompletna ze stabilizacją i paskami	1	1 520,00 zł	Fundusz Składkowy -5000 zł Wkład Własny- 435,00 zł
4.	Sito Kominowe	1	260,00 zł	
5.	Szelki bezpieczeństwa P 72 z pasem biodrowym	1	570,00 zł	
6.	Kurtyna Wodna 52 Urządzenie do wytwarzania zasłony wodnej	1	320,00 zł	
7.	Wybijak do szyb i nóż SafetyPEN zbijak	1	85,00 zł	
8.	Radiotelefon przenośny Hytera BP565 z zasilaczem samochodowym	2	2 680,00 zł	
9.	Prądownica wodna Turbo TIPSA BLUE DEVII	1	2 206,00 zł	
10.	Przełącznik 75/52	2	76,00 zł	
11.	Klucz do Łączników i nasad	2	76,00 zł	
	Hełm Strażacki	11	23 210,00 zł	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska I Gospodarki Wodnej - 25 000 Dotacja Celowa Gminy-2 500
	Ubranie Specjalne	1	3 650,00 zł	
	Kombinezon Ochronny na Owady	1	640,00 zł	

Zakupy OSP Kędziorowo				
Lp.	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	Koszula Krótki Rękaw z Guzikiem strażackim OSP Standardowa	2	170,00 zł	Środki Własne - 3 259,00 zł
	Koszula Krótki Rękaw z Guzikiem strażackim OSP Niestandardowa	1	125,00 zł	
	Kurtka 3/4 Bawełna OSP RX	2	680,00 zł	

	Pochewki do Kurtki 3/4 PSP/OSP	2	40,00 zł	
	Mundur wyjściowy gabardyna OSP	2	1 620,00 zł	
	Czapka Rogatywka OSP okuty daszek	2	300,00 zł	
	sznur Galowy OSP	2	116,00 zł	
	Sznur do koszuli OSP	2	68,00 zł	
	Krawat OSP hełm + toporek	2	56,00 zł	
	Pagon OSP	2	48,00 zł	
	Druk- Książka Skarbnika	1	36,00 zł	
2.	Radiotelefon nasobny z ładowarką	4	5 400,00 zł	Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Rolników – 5 000 zł Wkład Własny 400 zł
3.	Remont Strażnicy w zakresie zapewnienia gotowości bojowej	1	5 800,00 zł	MSWIA -5800 zł
4.	Prądownica wodna Turbo TIPSA BLUE DEVII	1	2 206,00 zł	Urząd Marszałkowski-2206,00
5.	Mundur Strażaka Garbardyna	3	2 435,40 zł	Wkład OSP - 2 976,60 zł
	Koszula OSP	3	442,80 zł	
	Koszula Biała	1	98,40 zł	
6.	Ubranie Specjalne Predator 2-cz.	3	10 200,00 zł	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska I Gospodarki Wodnej -10 000zł Dotacja Celowa Gminy 1 000zł
	Rękawice Strażackie Graqvists TEX-GRIP	2	800,00 zł	

Zakupy OSP Bukowo Duże				
Lp.	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	Prądownica wodna Turbo TIPSA BLUE DEVII	1	2 206,00 zł	Urząd Marszałkowski - 2 358,00 zł
2.	Klucz do Łączników i nasad uniwersalny	2	76,00 zł	
3.	Przełącznik 75/52	2	76,00 zł	

Zakupy OSP Nieciki				
Lp.	Nazwa Sprzętu	Ilość	Kwota Zakupu	Środki Zakupu
1.	Wykonanie Robót sanitarnych przy świetlicy wiejskiej w Niecikach	1	17 468,78 zł	
2.	Wykonanie Białego Montażu Świetlica Nieciki	1	1 845,00 zł	
3.	Prądownica wodna Turbo TIPSIA BLUE DEVII	1	2 206,00 zł	Urząd Marszałkowski -2 576 zł
4.	Wąż do Motopompy W 52 biały	2	370,00 zł	
5.	Montaż Kabin Sanitarnych w Niecikach	1	2 500,00 zł	Gmina Wąsosz -2 500 zł
6.	przewijanie silnika syreny	1	600,00 zł	

Dofinansowania poszczególnych jednostek OSP w 2023 r. przedstawiały się następująco:

OSP KSRG Wąsosz:

MSWIA Obóz MDP	35 260,00 zł
Wkład Uczestników Obóz MDP	15 409,00 zł
Wkład Samorządów(Radziłów, Rajgród, Wąsosz) Obóz MDP	17 200,00 zł
MSWIA-MDP	5 000,00 zł
Fundusz Składkowy	5 000,00 zł
Wkład OSP	1 635,77,00 zł
Bon udział w Zawodach MDP	1 400,00 zł
KSRG	3 300,00 zł
Urząd Marszałkowski	7 725,00 zł
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska I Gospodarki Wodnej	25 000,00 zł
Dotacja Gminy Wąsosz	278 897,00 zł
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska	565 000,00 zł
Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej	150 000,00 zł
Fundusz Ubezpieczeniowy	95 000,00 zł
Dotacja Powiatu Grajewskiego	50 000,00 zł

OSP KSRG Żebry

Fundusz Składkowy	5 000,00 zł
Wkład OSP	400,00 zł
KSRG	3 000,00 zł
Urząd Marszałkowski	2 777,00 zł

OSP Ławsk

MSWIA-MDP	3 000,00 zł
Fundusz Składkowy	5 000,00 zł
Wkład OSP	435,00 zł
Urząd Marszałkowski	2 358,00 zł
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	25 000,00 zł
Dotacja Celowa Gminy Wąsosz	2 500,00 zł

OSP Kędziorowo

Fundusz Składkowy	5 000,00 zł
Wkład OSP	6 635,60 zł
MSWIA	5 800,00 zł
Urząd Marszałkowski	2 206,00 zł
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska I Gospodarki Wodnej	10 000,00 zł
Dotacja Celowa Gminy Wąsosz	1 000,00 zł

OSP Bukowo Duże

Urząd Marszałkowski	2 358,00 zł
---------------------	-------------

OSP Nieciki

Modernizacja remizy OSP w Niecikach	33 655,56 zł
Gmina Wąsosz	4 345,00 zł
Urząd Marszałkowski	2 576,00 zł

Na podstawie umowy nr 6070/23/B-LZ/PZ-1283/DSR zawartej w dniu 09 października 2023 r. w Białymstoku, realizując zadanie **Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla jednostki OSP Wąsosz** dzięki wsparciu Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku jednostka OSP w Wąsoszu otrzymała dofinansowanie w formie dotacji kosztów w kwocie: 565 000,00 zł

W ramach powyższej pomocy finansowej jednostka OSP Wąsosz zakupiła średni samochód ratowniczo-gaśniczy marki Volvo FLD3C FL

Gmina Wąsosz otrzymała również dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 na realizację projektu „Wsparcie jednostki OSP w Żebrach poprzez zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego”, który obejmuje:

- Zakup nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego,

- Przeszkolenie 6 ochotników z jednostki w zakresie poszukiwawczo-ratowniczym oraz 3 Druhów w zakresie ratownictwa wysokościowego.

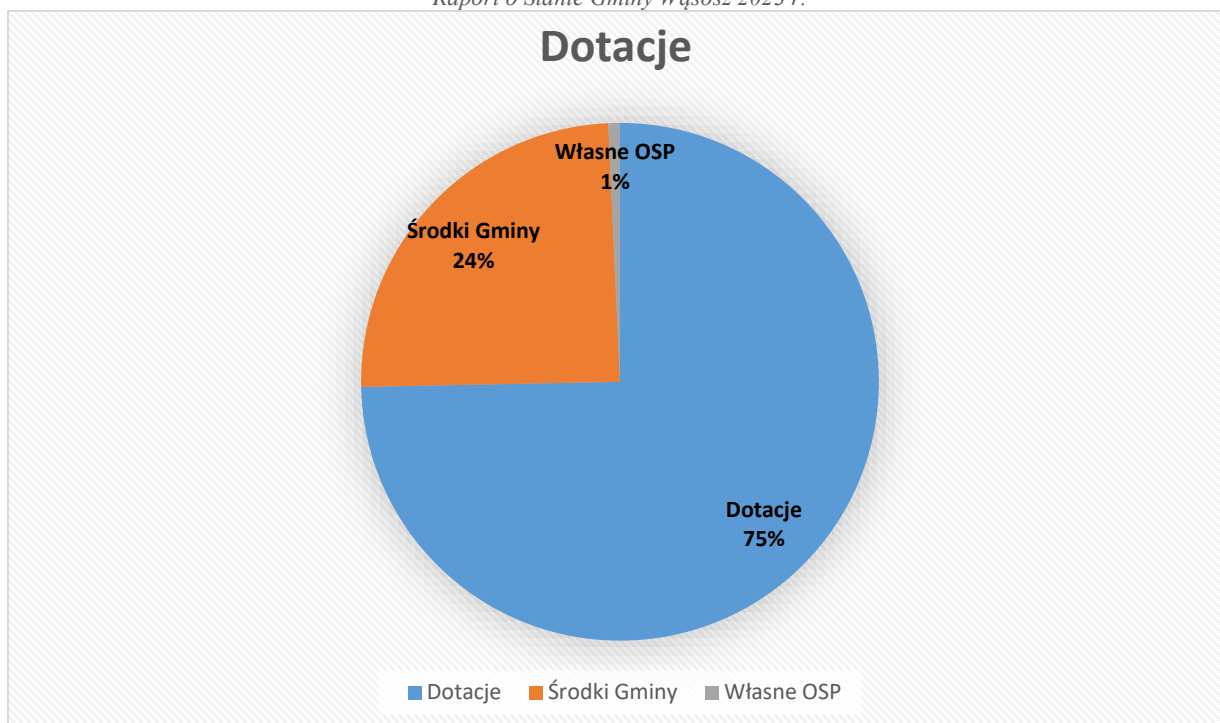
Wartość projektu oszacowana została na kwotę 1.320.741,67 zł, z czego dofinansowanie wynosi 990.556,25 zł (stanowiąc 75,00% wartości ogólnej projektu). Łącznie w tej kategorii o dofinansowanie ze środków UE ubiegały się aż 54 podmioty, spośród których dotację przyznano 32 najlepszym wnioskodawcom, w tym Gminie Wąsosz.

Zakup nowego pojazdu pozwoli zastąpić wysłużony ponad czterdziestoletni samochód marki Magirus, oraz ma na celu efektywniejsze przeciwdziałanie klęskom żywiołowym, w tym, pożarom, wypadkom, powodziom i minimalizowanie ich skutków.

Środki finansowe przeznaczone na zakup specjalistycznego sprzętu dla strażaków ratowników w roku 2023 wyniosły:

- **Zakupy: 1 305 583,92 zł**
- **Dotacje: 975 100,00 zł**
- **Środki Gminy: 321 017,55 zł**
- **Własne OSP: 9 466,37 zł**

W sferze dotyczącej zdrowia i polityki społecznej podejmowane były działania w zakresie pomocy społecznej, w szczególności: realizacja programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, w tym związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych, realizacja programów pracy socjalnej dla środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz związanych z wychowaniem w trzeźwości i przeciwdziałaniem alkoholizmowi. W ramach realizacji programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w ubiegłym roku Rada Gminy Wąsosz podjęła uchwałę o przekazaniu dla Powiatu Grajewskiego środków w wysokości 15 387,00 zł, jako pomoc wspierającą działanie warsztatów terapii zajęciowej, których uczestnikami są również mieszkańcy naszej gminy.

W myśl obowiązujących przepisów prawa, gmina nie może finansować działalności poszczególnych organizacji pozarządowych. Powinna natomiast wyznaczać obszary życia publicznego oraz określać zadania, których realizacja we współpracy z organizacjami pozarządowymi będzie bardziej skuteczna, efektywna i w większym stopniu odpowiadać będzie potrzebom lokalnej społeczności.

III. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wąsosz

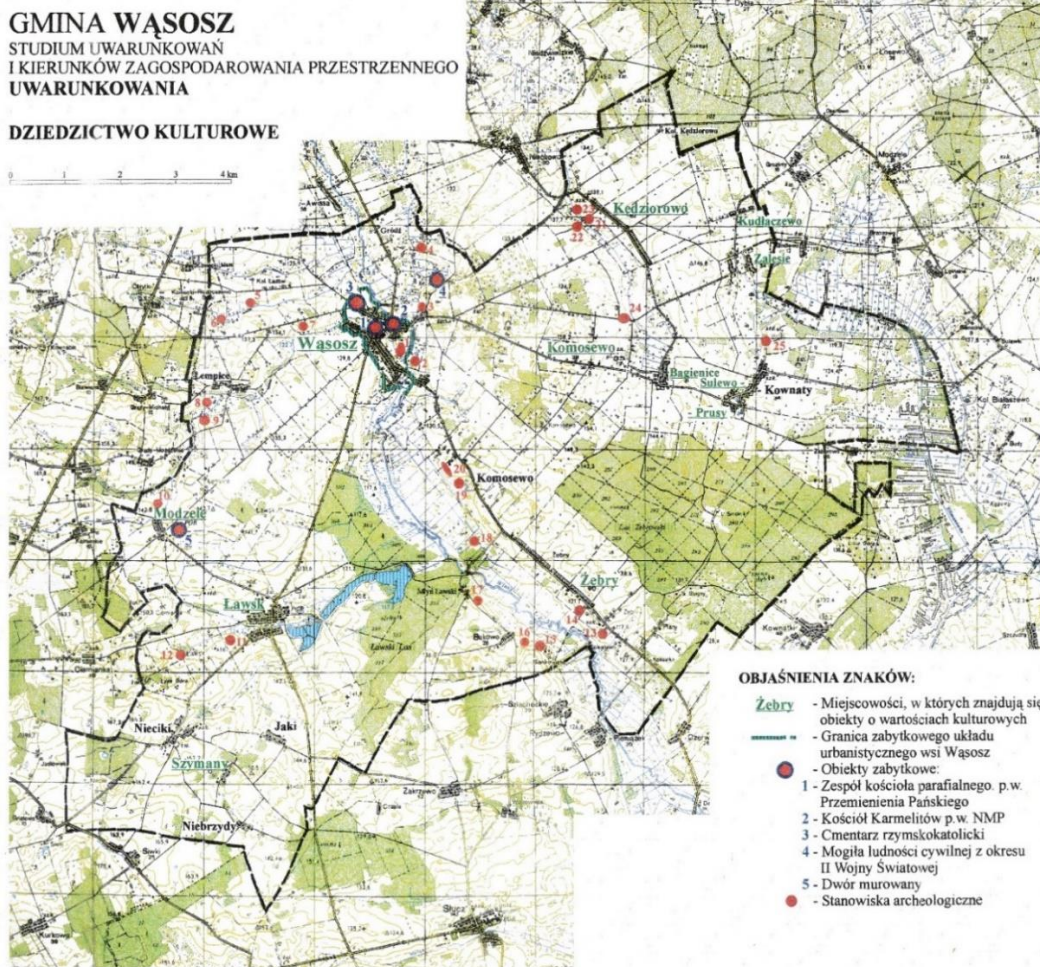
Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wąsosz, uchwalone zostało Uchwałą Rady Gminy Wąsosz Nr XX/130/02 z dnia 27 marca 2002 r. W kolejnych latach wprowadzono zmiany do w/w studium:

- 1) zmiana studium zatwierdzona Uchwałą Nr XVII/90/2012 Rady Gminy Wąsosz z dnia 29 października 2012 r.,
- 2) zmiana studium zatwierdzona Uchwałą Nr IX/67/2016 Rady Gminy Wąsosz z dnia 26 lutego 2016 r.

Studium zakłada osiągnięcie dwóch celów głównych tj. rozwoju gospodarczego gminy oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Realizacja takich celów powiązana ma być z głównymi zadaniami planowania przestrzennego:

- zapewnieniem ładu przestrzennego w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru gminy,
- ochroną walorów krajobrazowych i środowiska przyrodniczego gminy,
- poprawą funkcjonalności układów osadniczych i jakości życia mieszkańców,
- ochroną istniejących zasobów przestrzeni kulturowej,
- zapewnieniem sprawnego układu komunikacyjnego i segregacją ruchu,
- rozwojem infrastruktury centralnej i lokalnej,
- racjonalnym wykorzystaniem zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych gminy.

Rys. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wąsosz

2. Miejscowe Plany zagospodarowania przestrzennego w Gminie Wąsosz:

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenu gminy przedstawia się następująco:

Lp.	Nr uchwały Rady Gminy Wąsosz	Powierzchnia objęta planem	Numer i data publikacji
1.	Uchwała Nr XIV/67/96 Rady Gminy Wąsosz z dnia 21.08.1996 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz w części dotyczącej terenu wsi Ławsk – (dz. nr 163/1, 163/3, 163/4, cz. 181/2) lokalizacja cmentarza grzebalnego (pow. 4,28 ha)	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 30 poz. 107 z dn. 30.09.1996 r.
2.	Uchwała Nr X/46/99 Rady Gminy Wąsosz z dnia 18.11.1999 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi: - Wąsosz	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 45 poz. 705 z dn. 30.12.1999 r.

		(dz. nr 1366, 1367, 1368, 1370, 2071) – zabudowa zagrodowa (pow.1,25 ha),	
3.	Uchwała Nr X/47/99 Rady Gminy Wąsosz z dnia 18.11.1999 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi: -Wąsosz – dz. nr 1720/6, 1720/7, 3248/1, pow. 1,15 ha, teren pod budowę ujęcia i stacji wodociągowej - Wąsosz – dz. nr 1395/4, 1395/6, pow.0,52 ha, teren pod budowę oczyszczalni ścieków.	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 45 poz. 706 z dn. 30.12.1999 r.
4.	Uchwała Nr XIII/72/2000 Rady Gminy Wąsosz z dnia 16.05.2000 r.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi: - Wąsosz dz.nr1398/13, 1398/ 15, 1398/17, pow.0,39 ha, zabudowa usługowa z zakresu kultury, rozrywki, gastronomii	Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 17 poz. 883 z dn. 19.06.2000 r.
5.	Uchwała Nr X/52/2011 Rady Gminy Wąsosz z dnia 30.12.2011 r.	Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi Wąsosz – pow. ok. 350 ha, tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa.	Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 504 z dn. 02.02.2012 r.
6.	Uchwała Nr XXI/129/2013 Rady Gminy Wąsosz z dnia 31.05.2013 r.	Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz – wyznaczenie przebiegu przez obszar gminy Wąsosz trasy linii elektroenergetycznej 400 kV Ełk-Łomża, w obrębie części wsi: Kol. Gródź, Wąsosz, Łempice, Modzele, Ławsk, Nieciki, pow. ok. 74,70 ha, długość ok. 11,50 km.	Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 2624 z dn. 10.06.2013 r.
7.	Uchwała Nr XVII/142/2017 Rady Gminy Wąsosz z dnia 31 marca 2017 r.	Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz dla wsi Wąsosz – pow. ok. 15,20 ha, tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa	Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 1604 z dn. 25.04.2017 r.

Szczegółowe informacje dotyczące miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gminy Wąsosz dostępne są pod adresem: <http://wasoszgrajewski.e-mapa.net/>.

Dla terenów, które nie zostały objęte planem, w roku 2023 Wójt Gminy Wąsosz, wydał 20 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, 7 decyzji środowiskowych oraz 13 decyzji celu publicznego.

W ubiegłym roku nie były wydawane decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Na wniosek osób zainteresowanych wydano 88 zaświadczeń o przeznaczeniu nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

3. Program Rewitalizacji Gminy Wąsosz uchwalony został uchwałą nr XVIII/168/2017 Rady Gminy Wąsosz z dnia 31 sierpnia 2017 r.

Na podstawie przeprowadzonej wcześniej analizy wyznaczono obszary objęte rewitalizacją, określone w załącznikach graficznych do uchwały:

1) m. Wąsosz – składający się z dwóch podobszarów:

- I o powierzchni 35,89 ha,
- II o powierzchni 13,17 ha.

2) obszar m. Ławsk – o powierzchni 9,58 ha.

Wyznaczony obszar rewitalizacji Gminy Wąsosz obejmuje łącznie 58,64 ha.

W programie określone zostały następujące cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań:

1. Rozwój społeczny i niwelowanie negatywnych zjawisk społecznych:

- 1.1. Aktywizacja zawodowa osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy,
- 1.2. Prowadzenie programów ukazujących nowe możliwości rozwoju skierowanych do osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem,
- 1.3. Integracja międzypokoleniowa, w szczególności osób starszych i młodych oparta m.in. na wymianie doświadczeń i wiedzy,
- 1.4. Zwiększenie oferty edukacyjnej i wyrównawczej dla dzieci i młodzieży,
- 1.5. Poprawa jakości i dostępności do infrastruktury społecznej,

2. Rozwój gospodarczy i wzrost przedsiębiorczości:

- 2.1. Rozwój postaw przedsiębiorczych,
- 2.2. Pomoc merytoryczna w zakładaniu i prowadzeniu indywidualnej działalności gospodarczej,
- 2.3. Ukazywanie możliwości i szansy rozwoju wynikających z przekwalifikowania się oraz nabycia nowych umiejętności,
- 2.4. Stworzenie oferty kursów i szkoleń dla osób dorosłych i młodzieży,
- 2.5. Rozwój kompetencji mieszkańców,

3. Rozwój środowiskowy oraz przestrzenno-funkcjonalny:

- 3.1. Przeprowadzenie renowacji, kompleksowych remontów oraz doposażenia obiektów służących celom społecznym,
- 3.2. Przeprowadzenie renowacji, kompleksowych remontów, termomodernizacji zasobu mieszkaniowego,
- 3.3. Rozbudowa i przebudowa infrastruktury drogowej, w szczególności w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu,

3.4. Zagospodarowanie istniejących i utworzenie nowych terenów zielonych, poprawa estetyki przestrzeni publicznej, wypełnienie luk w zagospodarowaniu terenu, wprowadzenie elementów małej architektury, utworzenie nowych miejsc do spotkań i rekreacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wąsosz w pełni wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy. Realizację pozostałych działań zaplanowano na kolejne lata, jednakże uwarunkowana jest ona możliwością pozyskania środków zewnętrznych.

4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Wąsosz

Kierunkami głównymi Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wąsosz jest uzyskanie mniejszego zużycia energii cieplnej i elektrycznej w poszczególnych obszarach, skutkujące osiągnięciem celu, jakim jest redukcja emisji CO₂ do roku 2020 o 20%.

Kierunkami pośrednimi są:

- 1) wyraźne oszczędności w budżecie, dzięki ograniczeniu i optymalizacji zużycia energii elektrycznej a także innych mediów,
- 2) udoskonalenie zarządzania, wykorzystanie potencjału gminy w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń,
- 3) poprawa jakości powietrza,
- 4) lepszy wizerunek władz samorządowych w oczach mieszkańców,
- 5) ograniczenie zużycia i kosztów energii używanej przez odbiorców,
- 6) zwiększenie komfortu korzystania z budynków i instalacji,
- 7) ochrona zdrowia mieszkańców gminy,
- 8) bezpieczeństwo energetyczne, ekologiczne i ekonomiczne,
- 9) modernizacja obiektów gminnych - monitoring zużycia energii w budynkach gminy,
- 10) wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań w oświetleniu dróg,
- 11) edukacja mieszkańców w zakresie OZE oraz efektywnego gospodarowania energią,
- 12) rozwój i modernizacja ciepłownictwa opartego o lokalne kotłownie i wykorzystujące OZE,
- 13) gazyfikacja gminy i stopniowe zastępowanie źródeł wykorzystujących węgiel na źródła wykorzystujące gaz sieciowy i odnawialne źródła energii,
- 14) wprowadzanie nowoczesnych technologii w budownictwie,
- 15) przygotowanie pracowników urzędu do roli specjalistów w zakresie efektywności energetycznej oraz pozyskiwania środków na modernizację.

Działania zaplanowane w ramach programu:

- 1) termomodernizacja obiektów należących do Gminy Wąsosz,
- 2) wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne,
- 3) rozbudowa oświetlenia ulicznego z wykorzystaniem lamp energooszczędnych,
- 4) wymiana oświetlenia w obiektach użyteczności publicznej, tym w budynku Urzędu Gminy,
- 5) zakup nowego samochodu o niskiej emisji,
- 6) montaż odnawialnych źródeł energii dla budynków użyteczności publicznych,
- 7) termomodernizacja budynków mieszkalnych, usługowych i przeznaczonych pod działalność gospodarczą,
- 8) zmiana systemu źródeł ogrzewania w budynkach jednorodzinnych oraz wielorodzinnych oraz montaż odnawialnych źródeł energii przez inwestorów indywidualnych i przedsiębiorców,
- 9) wymiana starych mało sprawnych pieców i kotłów wykorzystujących paliwa stałe,
- 10) instalacje kolektorów słonecznych, montaż instalacji fotowoltaicznych w budynkach jednorodzinnych wielorodzinnych z ogrzewaniem piecowym oraz modernizacja ogrzewania,
- 11) zmiana zachowań mieszkańców będąca następstwem akcji promocyjnych i informacyjno-edukacyjnych prowadzonych przez gminę,
- 12) poprawa infrastruktury drogowej przez Gminę Wąsosz,
- 13) budowa parkingu publicznego wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi,
- 14) budowa ścieżek rowerowych przez Gminę Wąsosz,
- 15) promocja transportu zbiorowego przez Gminę Wąsosz,
- 16) wdrażanie zielonych zamówień publicznych.

W 2021 r. Gmina Wąsosz otrzymała dofinansowanie ze środków RPO Województwa Podlaskiego na realizację zadania „*Montaż urządzeń OZE w budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Wąsosz*” finansowanego ze środków RPO Województwa Podlaskiego na lata 2017-2020. W latach 2021 – 2022 przeprowadzono nabór wniosków wśród mieszkańców zainteresowanych montażem urządzeń OZE. W ramach przeprowadzonych w sumie sześciu naborów wyłonionych zostało 65 grantobiorców, którzy mieli również możliwość ubiegania się o dotację ze środków budżetu Gminy Wąsosz.

Granty udzielane były na zakup i montaż instalacji OZE w budynkach znajdujących się na terenie Gminy w postaci:

- 1) instalacji fotowoltaicznej przeznaczonej do produkcji energii elektrycznej – 59 szt.,
- 2) instalacji solarnej przeznaczonej do produkcji energii cieplnej na potrzeby podgrzewania ciepłej wody użytkowej – 6 szt.

Zgodnie z regulaminem wysokość grantu przyznawanego mieszkańcom to 65% kosztów kwalifikowanych inwestycji, przy czym dofinansowanie udzielone zostało grantobiorcom w formie refundacji kosztów poniesionych na montaż instalacji fotowoltaicznej i/lub kolektorów słonecznych. Rada Gminy Wąsosz podjęła dodatkowo uchwałę, gdzie ustalono wysokość dotacji na to zadanie ze środków Gminy Wąsosz i wynosiło ono 10%.

5. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wąsosz na lata 2017-2025

Strategia przedstawia charakterystykę gminy w kontekście jej problemów i potrzeb oraz prezentuje jej kierunki rozwoju. Jako główne cele, na których powinny skupić się działania władz, wskazuje z jednej strony na pomoc i wsparcie grup najsłabszych (I obszar), wpływając na ograniczenie psychospołecznych skutków bezrobocia, ubóstwa (w tym agrarnego) i zabezpieczaniu potrzeb osób starszych – przeciwdziałając ich wykluczeniu.

W niedostatecznie rozwiniętym obszarze edukacji, zdrowia i bezpieczeństwa (II obszar) gmina ma dbać o wzmocnienie roli rodziny w kształtowaniu postaw dzieci/młodzieży, zabezpieczyć dostęp do profilaktyki, terapii i pomocy, w tym osób uzależnionych i ich rodzin, a także integrację osób niepełnosprawnych. W ten sposób w sferze kultury i rozwoju zasobów ludzkich (III obszar) gmina będzie mogła ukierunkować się na promocję twórczości lokalnej, rozwój atrakcji/miejsc kulturalnych, aktywny udział mieszkańców w procesach partycypacyjnych, przez co będzie miała większe szanse na zatrzymanie na swoim terenie najlepiej wyedukowanych osób. Program Rewitalizacji Gminy Wąsosz z pewnością przyczyni się do zmniejszenia lub wyeliminowania negatywnych zjawisk społecznych, występujących na wyznaczonych obszarach kryzysowych.

Realizacja zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu w 2023 roku.

Najważniejsze działania, które realizował Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu to zadania wynikające z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Wąsosz na lata 2017 – 2025, przyjęte Uchwałą Nr XVI/130/2017 Rady Gminy w dniu 23 lutego 2017 roku.

Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąsoszu za 2023 rok wynosi:

2 964 936,12 zł i pod względem źródeł finansowania przedstawiał się następująco:

- ✓ środki własne gminy - **595 613,04 zł**,
- ✓ środki na zadania zlecone oraz **dotacja celowa** wojewody - **2 369 323,08 zł**.

W 2023 roku w ramach zadań własnych i zleconych zrealizowano następujące zadania i wypłacano świadczenia:

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Źródła finansowania	
				Środki własne gminy	Środki zlecone lub dotacja celowa
1.	Zasiłki stałe	15	126	-	81 672,48
2.	Zasiłki okresowe	18	72	-	34 433,92
3.	Zasiłki jednorazowe i specj.	4	4	2 300,00	-
4.	Stypendium szkolne	134	212	24 306,00	97 224,00
5.	Zakup żywności i opłata za dożywianie – obiady w ramach rządowego programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	170	17 179	34 205,92	136 262,84
6.	Usługi opiekuńcze świadczone w domu chorego	2	3 194	11 971,00	0
7.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały	11	114	0	6 900,00
8.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby uprawnione pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla	13	83	0	14 391,18

	opiekuna oraz specjalny zasiłek opiekuńczy				
9.	Opłata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej „Spokojna Przystań” w Garbarach	1	12	37 136,74	-
10.	Opłata za pobyt w Domu Dziecka	1	6	20 495,50	-

Zasiłki z pomocy społecznej przyznawane były w szczególności z powodu:

Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	51	183
Bezrobocie	26	84
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w tym: rodziny niepełne	2 2	7 7
Niepełnosprawność	16	33
Długotrwała i ciężka choroba	12	37
Potrzeba ochrony macierzyństwa - w tym potrzeba ochrony wielodzietności	47 46	257 253
Alkoholizm	0	0
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1
Bezdomność	2	2
Przemoc w rodzinie	0	0
Zdarzenia losowa	0	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Zasiłki stałe

Zasiłki stałe otrzymywało 13 osób niepełnosprawnych lub będących w wieku poprodukcyjnym na kwotę **81 672,48 zł**. Nie nabyły one uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych z innych źródeł. Na koniec roku wypłacano 7 zasiłków po 719,00 zł, dwa po 560,16 zł, jeden w wysokości 477,00 zł i jeden w wysokości 228,28 zł.

Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe otrzymywało 18 rodzin (59 osób w rodzinach), nie posiadające dochodu, bądź rodziny o niskich dochodach z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, wielodzietności lub niepełnosprawności. Na zasiłki okresowe wydano w 2023 r. kwotę **34 433,92 zł**. Wypłacono 71 świadczeń. Średnia miesięczna wysokość zasiłku wyniosła 484,98 zł.

Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe ze środków własnych gminy

Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe otrzymało 4 osoby na kwotę **2 300 zł**, w tym: 2 zasiłki specjalne na kwotę 1 400 zł.

Dożywianie „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Ustawa z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259, z 2008 r. Nr 225, poz. 1487, z 2009 r. Nr 219, poz. 1706) określa adresatów, do których może być skierowana pomoc. Są to dzieci od 7 roku życia, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponad podstawowej, osoby z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, a w szczególności osoby samotne, chore niepełnosprawne i w wieku starszym.

Gmina realizuje pomoc w zakresie dożywiania dzieci w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”. Gorące posiłki dowożone są do 4 punktów wydawania posiłków zlokalizowanych w: Szkole Podstawowej w Wąsoszu, Szkole Podstawowej w Ławsku, Szkole Podstawowej w Sulewie-Kownatach i Szkole Podstawowej w Niecikach. W okresie od 02.01.2023 roku do 22.12.2023 roku posiłki dostarczane były przez firmę NEPTUN Selment Szeligi.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu sporządza listy dzieci oraz osób zakwalifikowanych do dożywiania w danym roku szkolnym w okresie wrzesień oraz styczeń danego roku. Pracownicy socjalni sporządzają imienne listy uczniów i przeprowadzają wywiady środowiskowe, listy na bieżąco są aktualizowane.

- od 02.01.2023 r. do 31.12.2023 r. dożywiane było 154 dzieci.

Dzieci z terenu gminy dojeżdżające do: Zespołu Szkół Specjalnych w Grajewie, Zespołu Szkół w Nieckowie, Zespołu Szkół nr 1 w Grajewie, Bursy Szkolnej Nr 1, Nr 2 i Nr 3 w Łomży, Bursy Szkolnej w Ełku, VIII i X Liceum Ogólnokształcącego w Białymstoku, Zespołu Szkół Leśnych

w Rucianem-Nidzie, Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marianowie, Szkoły Podstawowej w Białaszewie również posiadają dożywianie w postaci gorącego obiadu.

Ogólny koszt dożywiania dzieci wyniósł **147 318,76 zł**, z czego 122 862,84 zł to dotacja z budżetu państwa a 24 455,92 zł to środki własne.

Stypendium Szkolne

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu wydał 212 decyzji przyznających stypendium szkolne. Wypłacono 200 świadczeń na ogólną kwotę **121 530 zł**. Wnioski o stypendia szkolne składane są dwa razy w roku, na początku roku szkolnego na pierwsze półrocze i na początku roku na drugie półrocze roku szkolnego.

Domy Pomocy Społecznej

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał za pobyt 1 osoby w Domu Pomocy Społecznej "Spokojna Przystań" w Garbarach. Kwota opłat za cały rok wyniosła **37 136,74 zł**.

Dom Dziecka

Ponoszony był koszt pobytu 1 osoby w Domu Dziecka nr 1 w Krasnym. Kwota w 2023 r. wynosiła **20 495,50 zł**. Dziecko przebywało do końca I półrocza, do ukończenia szkoły.

Dodatek węglowy i dodatek elektryczny

W 2023 r. wypłacono dwa dodatki węglowe po 3 000 zł co z kosztami obsługi daje **6 120 zł** oraz dwa dodatki elektryczne (1 000 zł i 1 500 zł). Łącznie z kosztami obsługi daje to **2 550 zł**.

Pomoc uchodźcom z Ukrainy.

Łączne wydatki na pomoc uchodźcom z Ukrainy wyniosły **3 993,47 zł**. W tym: dożywianie 1 545,84 zł, zasiłki rodzinne, za przybycie na terytorium RP, tzw. „300” – **306,00 zł** wraz z kosztami obsługi oraz zasiłki rodzinne **2 081,63 zł** wraz z kosztami obsługi.

Usługi opiekuńcze

Gmina organizuje i świadczy usługi opiekuńcze. Realizatorem usług jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu. W 2023 r. z formy usług opiekuńczych korzystały 2 osoby. Usługi opiekuńcze świadczyła jedna osoba na podstawie umowy o pracę i jedna zatrudniona na prace interwencyjne. Usługi te są realizowane w zakresie zaspokojenia codziennych potrzeb

życiowych, opieki higieniczno-sanitarnej, pielęgnacji zleconej przez lekarza, pomocy w podtrzymywaniu kondycji psychofizycznej. Rada Gminy Wąsosz podjęła uchwałę Nr XIX/114/2012 w dniu 27 grudnia 2012 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania.

Praca socjalna

Zgodnie z art. 45 ustawy o pomocy społecznej praca socjalna była świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Praca socjalna była świadczona przez 2 pracowników socjalnych. Teren gminy obejmuje 19 miejscowości. Na wywiady środowiskowe pracownicy socjalni dojeżdżają samochodem służbowym należącym do Urzędu Gminy, często też korzystają z samochodu służbowego Policji. Praca socjalna realizowana jest na bieżąco podczas kontaktów z rodzinami i osobami wymagającymi wsparcia w środowisku rodzinnym. Realizacja pracy socjalnej obejmowała w szczególności:

- udzielanie informacji o uprawnieniach, o instytucjach mogących udzielić pomocy w rozwiązywaniu problemu (fundacji, stowarzyszeń),
- współpracy z pedagogiem, policją, kuratorami, asystentem rodziny poprzez wspólne odwiedzanie środowisk, wskazywanie i motywowanie podopiecznych do prawidłowej realizacji obowiązków,
- odwiedzaniu zimą porą osób samotnie mieszkających, niekorzystających ze świadczeń pieniężnych,
- pomocy w przygotowywaniu pism urzędowych dla podopiecznych,
- informowaniu bezrobotnych o ogłoszeniach o pracy, pojawiających się na lokalnych stronach Internetowych,
- informowaniu podopiecznych o różnego typu szkoleniach prowadzonych przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Grajewie,
- kwalifikowanie osób i rodzin do objęcia pomocą w formie udzielania produktów żywnościowych (Program Pooperacyjny - Pomoc Żywnościowa 2014-2020),
- pomocy w kompletowaniu wniosków do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,

- informowaniu o terminie składania wniosków o stypendia socjalne, zasiłki rodzinne, świadczenia wychowawcze i innych,
- informowaniu rodzin wielodzietnych o możliwości składania wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny,
- informowaniu osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi o możliwości uzyskania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego,
- współpracę z placówkami służby zdrowia.

Pracownicy socjalni nie mają podziału na rejony .

Mieszkańcy Gminy informowani są o przysługujących im uprawnieniach przez pracowników socjalnych podczas pracy w środowisku. Informacje te publikowane są też na stronie internetowej Urzędu Gminy Wąsosz lub w zakładce Ośrodek Pomocy Społecznej a także na stronie Ośrodka na facebooku i na tablicy informacyjnej.

Współpraca i współdziałanie

W zakresie upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy oraz informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach OPS na bieżąco udziela informacji na zgłoszone potrzeby bezrobotnych. Informuje o wolnych miejscach pracy czy szkoleniach zawodowych na podstawie uzyskanej informacji telefonicznej lub strony internetowej PUP w Grajewie. Informacje na temat programów szkoleniowych organizowanych przez Urząd Pracy lub inne ogłoszenia na temat ofert pracy umieszczane są na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy. Gmina nie organizuje prac społecznie użytecznych.

W dniu 11.12.2009 roku podpisano porozumienie o współdziałaniu przy wdrożeniu systemu Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna SEPI. Przedmiotem niniejszego porozumienia jest określenie zasad i procedur współpracy oraz ustalenie wzajemnych zobowiązań miast i gmin oraz Powiatowego Urzędu Pracy dotyczących wdrożenia systemu. Samorządowa elektroniczna platforma informacyjna w zakresie udostępnienia danych z bazy systemu informatycznego Syriusz STD funkcjonującego w Powiatowym Urzędzie Pracy. Podpisano umowę NR 10/2012 pomiędzy OPS-em a PUP w Grajewie w celu wdrożenia i funkcjonowania samorządowej elektronicznej platformy informacyjnej, która jest ciągle udoskonalana.

Gmina organizuje również prace interwencyjne, roboty publiczne i staże. W 2023 roku zatrudniono 2 osoby na prace interwencyjne, które następnie zostały zatrudnione i 5 na roboty publiczne, które również zostały dalej zatrudnione.

W ramach współpracy ośrodka z wieloma jednostkami, instytucjami i organizacjami społecznymi Ośrodek współpracował z kuratorami zawodowymi i społecznymi sądów, komornikami sądowymi z terenu całego kraju, z Prokuraturą w Grajewie, Policją w Grajewie, szpitalami z terenu woj. podlaskiego, Zakładem Opieki Leczniczej w Szczuczynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie, ośrodkami pomocy społecznej z terenu całego kraju, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Grajewie, Szkołami Podstawowymi w Wąsoszu, Ławsku, Niecikach, Sulewie – Kownatach, Zespołami Szkół w Grajewie, Wojewodzinie i Nieckowie, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Zambrowie, Białymstoku i Grajewie, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Zambrowie i Grajewie, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku, Urzędem Marszałkowskim w Białymstoku oraz wieloma innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Ośrodek Pomocy Społecznej nadal rozprawdza żywność z Banku Żywności.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego

W dniu 28 lutego 2011 roku został powołany Zespół Interdyscyplinarny Gminy Wąsosz do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Wąsosz. Zarządzeniem Nr 39/2019 Wójta Gminy Wąsosz z dnia 14 czerwca 2019 roku w skład zespołu wchodzi przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji wyznaniowej oraz kurator sądowy. Obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej. Rada Gminy określiła w drodze Uchwały Nr IV/22/11 z dnia 28 lutego 2011 r. tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

Nowa ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadziła wiele istotnych zmian. Rada Gminy musiała podjąć nową uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Wąsosz. Uchwała taka została podjęta 26 października 2023 roku. W jej efekcie Wójt Gminy wystąpił do podmiotów wymienionych w ustawie o wskazanie przedstawicieli do Zespołu Interdyscyplinarnego a następnie zawarł z nimi stosowne porozumienia. Ostatnim etapem było zarządzenie Wójta Gminy Wąsosz z dnia 1 grudnia 2023 r. w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Wąsosz. W jego skład weszli przedstawiciele (po jednej osobie)

pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, służby zdrowia, oświaty, organizacji społecznych (Caritas), sądu (kurator).

Nowy zespół spotyka się już nie raz na 3 miesiące a co 2 miesiące. Zamiast grup roboczych są grupy diagnostyczno-pomocowe i przemoc w rodzinie zastąpiono przemocą domową.

W 2023 roku wypełniono 17 nowych formularzy Niebieska Karta – część A, z czego tylko 15 było wszczynających wobec nowych osób a 2 w tej samej rodzinie. W sumie procedura Niebieskiej Karty w 2023 r. była wszczęta w 15 rodzinach. W 2023 roku oprócz 17 nowych procedur Niebieskiej Karty nie zamknięte były 4 karty z 2022 r. W 2023 roku zakończono procedurę 9 Niebieskich Kart w 8 rodzinach. Na koniec roku nie zamkniętych było 11 Niebieskich Kart w 9 rodzinach: w dwóch po 2 karty i w siedmiu po jednej karcie.

- liczba założonych kart A przez Policję w 2023 r. - 17
- przez Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 r. - 0
- przez inne instytucje (służba zdrowia, oświata) w 2023 r. - 0

Czynności wykonywane po otrzymaniu Niebieskiej Karty to zapoznanie grupy roboczej/grupy diagnostyczno-pomocowej z częścią A Niebieskiej Karty, zorganizowanie spotkania grupy roboczej/grupy diagnostyczno-pomocowej, na które zostaje wezwana osoba stosująca przemoc w rodzinie i wypełnienie Karty D. Na spotkanie w innym czasie zostaje zaproszona i wysłuchana osoba dotknięta przemocą w rodzinie. Dla niej wypełnia się część C, przeprowadza się wywiad środowiskowy, diagnozuje potrzeby w rodzinie, planuje współpracę z jednostkami i instytucjami zajmującymi się problemami przemocy. Wypracowane działania w oparciu o dokumentację omawiane są na grupie roboczej/grupie diagnostyczno-pomocowej Zespołu Interdyscyplinarnego celem kontynuacji indywidualnego planu pomocy rodzinie.

- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w 2023 roku - 4
- liczba posiedzeń grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych – 25
- liczba osób objętych pomocą grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych - 18
/w tym ofiary – 7, sprawcy – 11/
- liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych - 17

Sprawcy przemocy mieli możliwość wzięcia udziału w zajęciach edukacyjno-korekcyjnych organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie. Niestety, nikt z takiej możliwości nie skorzystał.

Dokumentacja z posiedzenia Zespołu lub grupy znajduje się w Ośrodku Pomocy Społecznej. Sprawy mogą być przekazywane dalej do poszczególnych instytucji w celu udzielania pomocy w miarę posiadanych kompetencji i uprawnień.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił w ramach zadań zleconych na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	ŚWIADCZENIA RODZINNE w tym:	7 543	665 235,50
1.1.	Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	7 527	649 235,50
1.2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	16	16 000,00
2.	ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE w tym:	1 545	986 552,06
2.1.	Zasiłki pielęgnacyjne	775	156 268,16
2.2.	Świadczenia pielęgnacyjne	317	773 863,90
2.3.	Specjalny zasiłek dla opiekuna	91	56 420,00
3.	Świadczenia ze środków funduszu alimentacyjnego	141	62 946,57
4.	Ubezpieczenie społeczne	130	71 643,03
5.	Zasiłek dla opiekuna	3	1 860,00
6.	Świadczenie rodzicielskie	88	83 352,50
7.	RAZEM 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6	9 088	1 875 112,66
8.	Zwroty nienależnie pobranych świadczeń	x	0
9.	Obsługa świadczeń	x	53 920,00
10.	RAZEM 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 8 + 9	x	1 929 032,66

Ośrodek realizując ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993) podejmował szereg czynności administracyjnych wynikających z przepisów ustawy wobec dłużników alimentacyjnych. Czynności te polegały między innymi na przeprowadzeniu wywiadu u dłużnika alimentacyjnego, kierowaniu wniosków

o zatrudnienie do Powiatowego Urzędu Pracy, kierowaniu wniosków o ściganie dłużnika do Policji oraz Prokuratury, prowadzenie korespondencji z innymi instytucjami zajmującymi się realizacją ustawy.

Dochody pozyskane od dłużników alimentacyjnych z tytułu spłaty zadłużenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie 25 798,59 zł,

z czego:

- na dochody budżetu państwa zł przekazano kwotę - 11 438,16 zł,
- na dochody własne gminy kwotę - 7 625,42 zł,
- na odsetki ustawowe - 6 735,01 zł,

W celu realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego ośrodek współpracował w szczególności z komornikami sądowymi, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku, policją, prokuraturą, Powiatowym Urzędem Pracy, ośrodkami pomocy społecznej w terenie całego kraju, sądami oraz innymi instytucjami i zakładami pracy.

W 2023 roku podjęte zostały decyzje administracyjne przyznające następujące formy pomocy:

Rodzaj decyzji: - z pomocy społecznej, - ze świadczeń rodzinnych, - z funduszu alimentacyjnego	Liczba podjętych decyzji
Zasiłki i pomoc w naturze oraz usługach z pomocy społecznej	193
Ilość sporządzonych Niebieskich Kart w sprawie przemocy w rodzinie	17
Świadczenia rodzinne: zasiłki rodzinne z dodatkami	248
Fundusz alimentacyjny	8
Stypendia szkolne	212

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 7 osób, w tym 1 na pracach interwencyjnych.

W 2023 r. na terenie gminy Wąsosz zamieszkiwały 3 479 osoby, świadczeniami z pomocy społecznej było objętych 157 rodzin (liczba osób w rodzinach 604, co stanowiło 17,36 % ogółu mieszkańców).

8. Program opieki nad zabytkami Gminy Wąsosz

Obowiązujący Program podjęty został uchwałą Nr X/83/2020 Rady Gminy Wąsosz z dnia 3 lipca 2020 r. W swych założeniach program ten jest zgodny z dokumentami o charakterze strategicznym, dotyczącymi ochrony i opieki nad zabytkami oraz planowania przestrzennego, sporządzonymi na poziomie ogólnokrajowym, wojewódzkim oraz gminnym.

Na terenie Gminy Wąsosz wyznaczonych jest kilka stref ochrony konserwatorskiej:

- 1) strefa „B” ochrony konserwatorskiej obejmuje obszar, na którym elementy dawnego układu zachowały się w stanie nieznacznie zniekształconym. Jest to obszar uznany za szczególnie ważny jako materialne świadectwo historyczne. Obejmuje on:
 - historyczny układ urbanistyczny dawnego miasta z rynkiem i ulicami: Farną, Sienkiewicza, Rzeczną, Placem Rzędziana, Świętojańską, Zamkową, 11–Listopada, Felczyńską, Piaskową, Mazowiecką, Zdrojową oraz cmentarz parafialny przy ul. Sienkiewicza,
 - kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego w Wąsoszu,
 - kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Wąsoszu,
 - drewniana dzwonnica w Wąsoszu,
 - cmentarz rzymskokatolicki w Wąsoszu (część najstarsza),
 - cmentarz z okresu II wojny św.,
 - dwór w miejscowości Modzele;
- 2) strefa „B-1” ochrony konserwatorskiej obejmuje układ lokacyjny tj. rynku i ulice wylotowe, gdzie ochronie podlegają zachowane elementy zabytkowe oraz układ przestrzenny w zakresie rozplanowania, skali i brył zabudowy;
- 3) strefa „B-2” ochrony konserwatorskiej obejmuje część układu przestrzennego miasta położonego na przedpolu układu lokacyjnego, wzdłuż ulicy Mazowieckiej, czyli dawne przedmieście Skarżyn.

Ochrona konserwatorska w tej strefie polega na:

- zachowaniu historycznego przebiegu ulicy z możliwością modyfikacji przekroju na krótkich odcinkach;
- restauracji i modernizacji technicznej zabudowy historycznej;
- dostosowaniu nowej zabudowy do historycznego kontekstu przestrzennego w zakresie sytuacji, skali i bryły;

- 4) strefa „E” ochrony konserwatorskiej obejmuje teren przy ulicy Rzecznej i w końcowym odcinku ulicy Sienkiewicza oraz po przeciwnej stronie Gręzki – wzdłuż ulicy Felczyńskiej (dawna wieś drobnoszlachecka);
- 5) strefa „K” ochrony konserwatorskiej obejmuje obszary krajobrazu naturalnego i urządzonego, związanego przestrzennie z historycznym założeniem urbanistycznym, czyli doliny rzeki Wissy i strugi Gręzki oraz dawne ogrody plebańskie i cmentarz parafialny;
- 6) strefa „W” ochrony reliktywów archeologicznych obejmuje teren dawnego dworu książęcego przy ulicy Zamkowej z XV – XVI w.

Zabytki w gminnej ewidencji zabytków:

W Gminnej Ewidencji Zabytków znajduje się 13 obiektów nieruchomości, z czego 9 wpisanych jest do rejestru zabytków, a 4 zabytki to obiekty drewniane.

Zabytki o najwyższym znaczeniu dla gminy:

Najcenniejsze zabytki wpisane są do rejestru zabytków nieruchomości i dla nich obowiązują rygory ustawy o ochronie zabytków. Są to:

Układ przestrzenny miejscowości Wąsosz obejmujący:

- 1) pozostałości przedlokacyjnych jednostek osadniczych w widłach rzek Wissy i Gręzki:
 - osada targowa wraz z terenem kościoła parafialnego (obecnie ul. Sienkiewicza i Farna),
 - teren dworu obronnego przy ujściu Gręzki i Wissy.
- 2) układ urbanistyczny miasta lokacyjnego założonego między osadą, a dworem z dużym rynkiem i czterema ulicami wychodzącymi z jego narożników (obecnie ulice: Zamkowa, Świętojańska, 11 Listopada, Sienkiewicza).
- 3) osady – przedmieścia na południowym brzegu rzeki Gręzki (obecnie ul. Felczyńska i ulica Mazowiecka).
oraz:
- 4) Kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego w Wąsoszu,
- 5) Kościół karmelitów pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Wąsoszu,
- 6) Drewniana dzwonnica przy kościele parafialnym w Wąsoszu,
- 7) Cmentarz rzymskokatolicki w Wąsoszu (część najstarsza),
- 8) Cmentarz mogiła zbiorowa z okresu II wojny św.,
- 9) Dwór w miejscowości Modzele.

Bardzo cennym dziedzictwem świadczącym o historii i tożsamości kulturowej tego regionu są także zabytki, które nie zostały wpisane do rejestru, czy gminnej ewidencji, takie jak: drewniana zabudowa wiejska niektórych miejscowości np. Żebry oraz przydrożne krzyże i kapliczki.

Wykaz zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków

ZABYTKI WPISANE DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW				
Lp.	ID	OBIEKT	ULICA	DATOWANIE
1	1/1071	Kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego w Wąsoszu	Sienkiewicza 40	1534 r.
2	2/1071	Dzwonnica	Sienkiewicza 40	1840 r.
3	6/1071	Kościół Karmelitów p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny	Plac Rzędziana 27	1605 r.
4	8/1071	Układ przestrzenny miejscowości	Zespół ulic Wąsosza	
5	9/1071	Cmentarz parafialny (część najstarsza)	Sienkiewicza 27	I połowa XIX w.
6	10/1071	Cmentarz parafialny. Kaplica grobowa Bzurów	Sienkiewicza 27	1913 r.
7	11/1071	Cmentarz parafialny. Mauzoleum rodziny Karczewskich i Kozłowskich	Sienkiewicza 27	1910 r.
8	12/1071	Cmentarz – mogiła ludności cywilnej z II wojny światowej	Przy drodze do wsi Niećkowo	1941 r. (przebudowa 1993 r.)
9	15/1071	Dwór	Modzele 22	1937 r.
10		Kaplica	Świętojańska	1880 r. (przebudowa 1960 – 1971)
11		Kaplica	Bagienice (przy drodze z Komosewa do Bagienic)	ok. 1920 r.
12		Dwór	Żebry 64	1925 r.
13		Młyn wodny (elektryczny)	Mazowiecka 56B	1935 r.

W ramach prac przy zabytkach, w 2022 r. pracownicy Urzędu Gminy Wąsosz kontynuowali działania porządkowe przy zabytkowych nekropoliach i remontach zabytkowych nagrobków. Została również podpisana umowa z wykonawcą na przeprowadzenie zadania pn. „*Rewitalizacja zabytkowego układu przestrzennego centrum miejscowości Wąsosz*”. Zakończenie zadania planowane jest na 2024 rok.

9. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Wąsosz na lata 2018-2022

Gmina Wąsosz posiada w swoim zasobie mieszkaniowym budynki będące w różnym stanie technicznym. Niektóre z nich wybudowane zostały przed II Wojną Światową, inne w latach 1960-1980, a najnowsze w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku.

Plan remontów i modernizacji zasobów mieszkaniowych w podanym okresie kształtować się będzie zgodnie z poniższą tabelą.

L.p.	Lokalizacja zasobu	Ilość lokali/ powierzchnia (m ²)	Stan techniczny	Analiza potrzeb	Termin robót
1.	Nieciki (szkoła)	2/107,8	dobry	bieżąca eksploatacja w tym doraźne naprawy	2022-2027
2.	Ławsk (szkoła)	1/66,1	bardzo dobry	bieżąca eksploatacja w tym doraźne naprawy	2022-2027
3.	Żebry (dawna szkoła)	1/60	słaby	bieżąca eksploatacja w tym doraźne naprawy rozbiórka	2022-2027
4.	Wąsosz 1) Szkoła – Piaskowa 31 2) Plac Rzędziana 21 3) Plac Rzędziana 5 4) ul. Mazowiecka 43A	4/285,12 5/124 2/87,28 6/264,80	dobry słaby słaby bardzo dobry	bieżąca eksploatacja w tym doraźne naprawy rozbiórka remont kapitalny bieżąca eksploatacja w tym doraźne naprawy	2022-2027 2022-2027 2023-2027 2023-2027
Razem		21/995,10			

Czynsz obejmuje koszty konserwacji i utrzymania technicznego budynku w tym koszty utrzymania wszystkich pomieszczeń przeznaczonych do wspólnego użytkowania. Najemca oprócz czynszu jest obowiązany do uiszczania opłat eksploatacji lokalu mieszkalnego tj. opłat za dostawę energii cieplnej, elektrycznej i wody oraz odbiór nieczystości stałych i płynnych, w przypadku gdy nie ma odrębnej umowy na ich dostawę lub odbiór. Czynsz za budynki i lokale mieszkalne opłacają najemcy lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy. Czynsz najmu płatny jest z góry do 10 dnia każdego miesiąca, na wskazany przez wynajmującego

rachunek chyba, że strony postanowią inaczej w umowie. Stawkę czynszu podstawowego ustala Wójt Gminy zarządzeniem.

Źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej w okresie objętym planem będą dochody uzyskiwane z czynszów. W przypadku niewystarczającej ilości środków i wystąpienia ważnych potrzeb remontowych, wydatki z tym związane sfinansowane będą z budżetu gminy w miarę posiadanych możliwości finansowych, dotacji i środków pozyskanych z zewnętrznych źródeł finansowania, w tym programów Unii Europejskiej.

IV. INFORMACJE FINANSOWE

Stan finansów Gminy Wąsosz – wykonanie w roku 2023:

Podstawą prowadzenia gospodarki finansowej gminy w roku 2023 jest uchwała Nr XXIV/214/2022 Rady Gminy Wąsosz z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wąsosz na 2023 r. Budżet gminy jest planem finansowych, zawiera prognozy wpływów oraz limity poszczególnych kategorii wydatków i rozchodów na rok 2023.

Opracowywane plany dochodów i wydatków kalkulowane były z uwzględnieniem wskaźników:

- prognozowanego średniorocznego wskaźnika wzrostu cen i usług konsumpcyjnych,
- wysokości obowiązujących składek na Fundusz Pracy,
- informacji z Ministerstwa Finansów o planowanej wysokości subwencji i udziału w podatkach od osób fizycznych.
- informacji Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego o wysokości dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej zleconych gminie i dotacji celowych na realizację zadań własnych.

Budżet Gminy w 2023 roku zmieniany był 30 razy: Zarządzeniami Wójta 23 i 7 razy Uchwałą Rady Gminy.

Dochody Gminy Wąsosz

Źródłami dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego są m. in: wpływy z podatków, opłat, dochody z majątku j.s.t., spadki, zapisy i darowizny na rzecz j.s.t., dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach, odsetki od pożyczek udzielanych przez j.s.t., o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody j.s.t., odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej i inne. W rozumieniu ustawy dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego są również udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT).

Źródło definicji:

- ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Dochody	Plan	Wykonanie
dochody ogółem:	34 172 915,93	33 984 606,25
bieżące	20 321 500,55	20 133 192,89
majątkowe	13 851 415,38	13 851 413,36

Wydatki Gminy Wąsosz

Wydatki poniesione przez Gminę Wąsosz w roku 2023 to kwota **33 874 104,42 zł**. Przeznaczone zostały na realizację szeroko pojętych zadań społecznych, gospodarczych i administracyjnych. Wśród nich są zadania własne i zadania zlecone. Wydatki wykonane zostały w stosunku do założonego planu w 92,21%.

Struktura wydatków:

- a) wydatki bieżące 18 554 575,25 zł,
- b) wydatki majątkowe 18 182 340,68 zł,

Realizacja zadań i wydatków inwestycyjnych w roku 2023

Lp	Dział	Rozdział	§	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Plan na rok 2023	Wykonanie roku 2023
1.	600	60016	6060	Zakup równiarki drogowej	22.202,00	22.202,00	22.201,50
2.	600	60014 60016	6050 6050	Przebudowa drogi gminnej nr 104191B Kudłaczewo - Kędziorowo	1.459.577,00	151.906,37 1.302.670,63	151.906,37 1.302.670,22
3.	600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej nr 104185B od drogi powiatowej nr 1820B do miejscowości Niebrzydzy gmina Wąsosz	2.463.500,00	50.000,00	0,00
4.	600	60016	6050 6370	Przebudowa drogi Ławsk-Ciemiańska	2.022.126,00	45.427,00	39.973,65
5.	600	60016	6050 6370	Przebudowa dróg gminnych: 1)Nr 104189B Sulewo-Kownaty-Białaszewo 2)Nr 104220 od drogi powiatowej Wąsosz – Żebry do drogi powiatowej Wąsosz-Bagienice 3)Nr 104214B droga Wąsosz-Komosewo-Zalesie	9.758.995,68	537.569,30 9.214.426,38	497.068,31 9.214.426,38
6.	600	60016	6050 6057 6059	Przebudowa dróg gminnych w obrębie miejscowości Wąsosz (z zakupem gruntu celem regulacji stanu prawnego)	4.893.600,00	55.000,00	0,00
7.	600	60016	6050	Przebudowa drogi gminnej Nr 104189B Sulewo-Kownaty-Białaszewo	3.112.300,00	1.500,00	0,00
				Razem		11.380.701,68	11.228.246,43
8.	700	70005	6060	Zakup działki w miejscowości Żebry	7.500,00	7.500,00	7.250,00
9.	700	70005	6060	Zakup działki w miejscowości Wąsosz	14.500,00	14.500,00	0,00
				Razem		22.000,00	7.250,00
10.	700	70095	6050 6100	Budowa energooszczędnego budynku komunalnego na potrzeby mieszkańców Gminy Wąsosz	2.020.028,00	515.951,00 815.720,00	467.885,12 815.720,00
11.	700	70095	6050	Przebudowa budynku po posterunku Policji na cele mieszkaniowe	1.000.000,00	55.000,00	0,00
				Razem		1.386.671,00	1.283.605,12

Raport o Stanie Gminy Wąsosz 2023 r.

12.	750	75095	6057 6059	Rozwój e-usług w gminach Związku Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego	218.010,00	185.308,00 32.702,00	185.307,36 32.701,29
13.	750	75095	6050	Budowa energooszczędnego budynku Urzędu Gminy Wąsosz	5.543.545,00	420.000,00	389.085,11
				Razem		638.010,00	607.093,76
14.	801	80101	6050	Modernizacja boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej w Sulewie-Kownatach	125.000,00	9.900,00	0,00
15.	801	80101	6050	Montaż komina w budynku Szkoły Podstawowej w Ławsku	15.000,00	15.000,00	14.593,50
				Razem		24.900,00	14.593,50
16.	900	90001	6050 6057 6059	Modernizacja gospodarki wodno – kanalizacyjnej na terenie gminy Wąsosz	3.756.833,00	50.000,00 543.000,00 124.890,00	1.600,00 354.000,00 81.420,00
						717.890,00	437.020,00
17.	900	90005	6050	Budowa instalacji fotowoltaicznych	433.263,00	3.370,00	0,00
						3.370,00	0,00
18.	900	90015	6050 6370	Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie Wąsosz	4.568.000,00	450.000,00	449.973,89
				Razem		450.000,00	449.973,89
19.	900	90095	6050 6370	Rewitalizacja zabytkowego układu przestrzennego miejscowości Wąsosz	4.645.000,00	456.097,00 2.012.144,00	456.097,00 2.012.144,00
				Razem		2.468.241,00	2.468.241,00
20.	921	92109	6050	Modernizacja remizy OSP w Niecikach	35.000,00	35.000,00	33.655,56
				Razem		35.000,00	33.655,56
21.	926	92695	6057 6059	Budowa i modernizacja placów zabaw na terenie gminy Wąsosz	114.022,00	70.176,00 41.342,00	70.176,00 41.341,95
						111.518,00	111.517,95
OGÓŁEM						17.238.301,68	16.641.197,21

Dnia 26 maja 2023 r., tuż przed Dniem Samorządu Terytorialnego, władze Gminy Wąsosz oddały do użytku nową siedzibę Urzędu na Placu Rzędziana. Inwestycja była dofinansowana z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Budynek jest energooszczędny i zapewnia lepsze warunki pracy oraz obsługi mieszkańców.

Koncepcja rozbudowy budynku Urzędu Gminy Wąsosz pojawiła się już w 2014 roku. Od tego czasu Gmina sporządziła dokumentację projektową, zdobyła pozwolenia na budowę i poszukiwała możliwości dofinansowania inwestycji.

Ostatecznie jej koszt wyniósł ponad 5,5 mln zł. Samorząd otrzymał dotację w wysokości ponad 630 tys. zł oraz pożyczkę ponad 995 tys. zł z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w wysokości prawie 740 tys. zł. Ponad 3 mln zł dołożył z własnego budżetu.

Otwarcie siedziby Urzędu zbiegło się w czasie z Dniem Samorządu Terytorialnego.

- 27 maja 1990 roku odbyły się w pełni demokratyczne wybory do rad gmin. Od tego czasu samorząd bardzo się rozwinął, przybyło wiele zadań, ale samorządowcom nie brak entuzjazmu w codziennej pracy - mówił wójt Gminy Wąsosz Czesław Ołdakowski.

fot. Uroczyste otwarcie energooszczędnego budynku Urzędu Gminy Wąsosz

fot. Fragment drogi gminnej Sulewo-Kownaty – Białaszewo

fot. Fragment drogi gminnej z Komosewa w kierunku ronda Zalesie

fot. Nowy budynek komunalny przy ul. Mazowieckiej w Wąsoszu

fot. Budowa energooszczędnego budynku Urzędu Gminy Wąsosz

V. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO W GMINIE WĄSOSZ – STAN NA KONIEC ROKU

Na terenie gminy znajdują się trzy ujęcia wody: w Wąsoszu, w Zalesiu i w Ławsku. Aktualnie wszystkie wsie z terenu gminy są zwodociągowane. Posiadamy sieć wodociągową o długości 66,08 km i 827 przyłączy wodociągowych o długości 24,29 km. W Wąsoszu znajduje się oczyszczalnia ścieków, a do sieci kanalizacyjne podłączone są nieruchomości z terenu wsi Wąsosz oraz Ławsk. Na sieć kanalizacyjną składają się sieć oraz przyłącza kanalizacyjne.

I. Grunty

ZESTAWIENIE GRUNTÓW GMINY WĄSOSZ

OFU	OZU	Klasa	Powierzchnia [ha]
B			0,2898
Ba			1,6977
Bi			11,6496
Bp			0,0281
Br	<u>Ps</u>	IV	0,0748
Br	<u>Ps</u>	V	0,3736
Br	R	<u>IIIb</u>	0,2469
Br	R	<u>IVa</u>	0,0037
Br	R	<u>IVb</u>	0,1632
Br	R	V	0,6828
Br	R	VI	0,1642
<u>Bz</u>			4,5510
K			0,6067
<u>Ls</u>	<u>Ls</u>	IV	0,0509
<u>Ls</u>	<u>Ls</u>	VI	0,3120
<u>Lzr</u>	<u>Ps</u>	V	0,1213
<u>Lzr</u>	<u>Ps</u>	VI	0,0204

<u>Lzr</u>	R	VI	0,0931
N			4,4197
<u>Ps</u>	<u>Ps</u>	IV	0,6004
<u>Ps</u>	<u>Ps</u>	V	0,7178
<u>Ps</u>	<u>Ps</u>	VI	0,1712
R	R	<u>IVa</u>	0,7332
R	R	<u>IVb</u>	4,9908
R	R	V	3,7311
R	R	VI	7,5559
Ti			0,2001
W	<u>Ps</u>	IV	0,0327
W	<u>Ps</u>	VI	0,0535
W	R	<u>IVb</u>	0,0080
<u>Wp</u>			0,0623
<u>Ws</u>			0,2131
dr			185,5031
Ł	Ł	V	0,1996
Suma powierzchni:			230,3223

Gmina Wąsosz posiada ogółem 45.0426 ha gruntów, w tym:

a) 18,9891 ha użytków rolnych, w tym 12,2538 ha jest wydzierżawionych,

- b) 13,9395 ha działek zabudowanych, w tym 1,5099 ha jest wydzierżawionych,
- c) 12,114 ha pozostałe grunty, tj. tereny rekreacyjne, cmentarz żydowski, wodopoje, kopalnie piasku, grzebowiska zwierząt itp.

II. Budynki:

- administracyjne - 2

- mieszkalne - 3

- budynki zajęte na cele oświatowe – 5

* w tym budynek we wsi Nieciki przekazany w użyczenie dla

Stowarzyszenia Edukator w Łomży, 4 przekazane w trwały zarząd.

- budynki zajęte pod działalność kulturalną (świetlice) - 6

- remizy OSP - 4

- stacje uzdatniania wody – 3

- oczyszczalnia ścieków - 1

- pozostałe budynki (garaże, budynki gospodarcze, budynki po byłym GS i SKR , bud. przy ul. Pl.

Rzędziana – 19)

Budynki po byłym GS i SKR wynajęte pod prowadzenie działalności gospodarczej.

Lokal o pow. 11 m² przy ul. Pl. Rzędziana przekazany w użyczenie Komendzie Woj. Policji w Białymstoku.

III. Budowle:

- sieć wodociągowa - 66,08 km, 827 przyłączy wodociągowych o długości 24,29 km.

- sieć kanalizacyjna o długości 16,44 km i 400 przyłączy kanalizacyjnych o długości 5,6 km.

- przydomowe oczyszczalnie ścieków - 246,

- boisko „Orlik”

- siłownia plenerowa,

- drogi – powierzchnia dróg gminnych wynosi 185,5870 ha

- pozostałe (boisk sportowe ogrodzenia).

IV. Środki transportu:

- samochody na potrzeby OSP - 7
- ciągniki - 4
- przyczepy – 3
- wóz asenizacyjny - 1
- samochód osobowy – 3
- autobus - 2
- pozostałe (pługi do odśnieżania, zagęszczarki, zamiatarka, rozsiewacze).

V. Inne urządzenia techniczne:

- kolektory słoneczne - 136, agregaty , kontenery, kserokopiarki, pilarki itp.
- instalacje fotowoltaiczne na budynkach użyteczności publicznej – 7

W roku 2023 zmodernizowano:

- 3 642 m odcinek od drogi powiatowej Wąsosz – Żebry do drogi powiatowej Wąsosz – Bagienice nr 104211 B,
- 1 553 m droga nr 104189B Sulewo Kownaty – Białaszewo,
- 1 127 m droga nr 104214B Komosewo – Zalesie do skrzyżowania,
- 990 m droga nr 104191B Kudłaczewo – Kędziorowo.

Wartość mienia komunalnego w Gminie Wąsosz na dzień 31 grudnia 2022 r.

Jednostka	Stan na dzień 31.12.2021	Zwiększenia	Zmniejszenia	31 grudnia 2022 r.	31 grudnia 2023 r.
Urząd Gminy Wąsosz	45.638.090,76	3.109.124,75	12.580,13	48.734.635,38	62.547.185,74
SP w Ławsku	1.260.875,98	-	-	1.260.875,98	1.333.954,75
SP Wąsosz	7.160.834,93	-	-	7.160.834,93	7.205.146,80
SP Sulewo-Kownaty	927.203,92	-	-	927.203,92	941.371,91
GOKIS	69.480,05	-	-	69.480,05	60.481,00

OPS	35.552,52	-	-	35.552,52	27.052,52
Ogółem Gmina Wąsosz	55.092.038,16	3.109.124,75	12.580,13	58.188.582,78	72.115.192,72

W roku **2023** dochody Gminy Wąsosz pozyskane z mienia gminnego wynosiły:

- dzierżawy wieczyste, służebność	-	1.412,43 zł
- dochód z najmu i dzierżawy składników majątku Gminy Wąsosz	-	44.236,54 zł
- za zajęcie pasa drogowego	-	6.342,97 zł
- woda	-	437.993,06 zł
- ścieki	-	174.567,43 zł.

NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI I LOKALI:

Lp.	Położenie nieruchomości Rodzaj nieruchomości Powierzchnia	Cena nabycia (zł)	Uwagi
1	obręb Ławsk PGR; działka nr 15/10 o pow. 0,1347 ha (poszerzenie drogi dojazdowej do pól)	-----	Umowa nieodpłatnego przekazania nieruchomości przez Skarb Państwa KOWR Rep. A 3205/2023z 18.08.2023 r. Gmina poniosła wyłącznie administracyjne koszty nabycia nieruchomości
2	obręb Wąsosz; działka nr 2459/1 o pow. 0,0245 ha (część placu przy siedzibie urzędu gminy)	-----	Umowa darowizny od Powiatu Grajewskiego Rep. A 1328/2023 z 06.04.2023 r. Gmina poniosła wyłącznie administracyjne koszty nabycia nieruchomości

Celem regulacji granic drogi dojazdowej do budynków wielorodzinnych we wsi Ławsk, w roku 2023 r. rozpoczęto procedurę nabycia na rzecz Gminy Wąsosz nieruchomości Ławsk PGR – pow. 0,0070 ha). Nabycie w formie nieodpłatnego przekazania nieruchomości przez Skarb Państwa KOWR planowane jest na I połowę 2024 r.

ZBYWANIE, ZAMIANA NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH I LOKALI MIESZKALNYCH:

Lp.	Położenie nieruchomości Rodzaj nieruchomości Powierzchnia	Cena nabycia (zł)	Uwagi
1.	Kędziorowo Sprzedaż działki nr 36/5 Nieruchomość zbudowana budynkiem byłej szkoły.	Cena sprzedaży 318 500 zł	Sprzedaż w formie przetargu nieograniczonego ustnego Rep. A 1800/2023 Z 15.05.2023 r.
2.	Kudłaczewo Nabyto działkę Nr 33/4 o powierzchni 0,0162 ha w zamian za działkę Nr 33/6 o tej samej powierzchni. Grunty rolne	Dokonano zamiany bez dopłat ze względu na taka sama wartość obu nieruchomości	Umowa zamiany poprawy zagospodarowania nieruchomości Akt Not. Rep. A 1807/2023 z 15.05.2023 r.
3.	Żebry Nabyto działki Nr 55/1 i 56/1 o łącznej powierzchni 0,2256 ha, w zamian za działkę Nr 59/2 o pow. 0,4735 ha. Grunty rolne	Zamiana za dopłatą przez Gminę Wąsosz 539,00 zł	Zamiana dokonana na cel publiczny – powiększenie nieruchomości sąsiedniej na której mieści się siedziba jednostki OSP. Akt Not. Rep. A 4505/2023 z 28.11.2023 r.

**DZIERŻAWA, NAJEM NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH, LOKALI
MIESZKALNYCH I UŻYTKOWYCH:**

Wśród gruntów stanowiących mienie Gminy Wąsosz dzierżawą objętych na koniec 2023 r. było łącznie 13,7637 ha, w tym:

Dzierżawa osób fizycznych (grunty rolne):

Lp.	Położenie	Powierzchnia
1	Ławsk, Nr 486	1,95
2	Wąsosz, Nr 424/4	3,8817
3	Nieciki, Nr 837/, 83/8, 83/11	0,7684
4	Żebry cz. dz. Nr 59	0,29
5	Zalesie, cz. Nr 110/2	0,50
6	Kędziorowo, 36/3	2,196
7	Bagienice, 91/2	0,5198
8	Zalesie, cz. Nr 110/2	0,25
9	Żebry, cz. Nr 403	1,70
10	Bagienice, 30	0,1979
11	Ławsk, Nr 486	1,95
12	Wąsosz, Nr 424/4	3,8817
13	Nieciki, Nr 837/, 83/8, 83/11	0,7684
Razem:		12,2538

Dzierżawa i najem przez podmioty gospodarcze:

Lp.	Położenie	Powierzchnia
1	Wąsosz, 1557/4	1,0499 ha
2	Wąsosz, Nr 1398/22, 1398/20	0,4125 ha
3	Wąsosz, 2064/1	0,0475 ha
4	Wąsosz, 2458/1 (najem budynku przez Orange)	38 m ²
Razem:		1,5099 ha 38 m²

Grunty stanowiące własność Gminy Wąsosz, oddane w użytkowanie wieczyste – stan na 31 grudnia 2023 r.:

Lp.	Położenie	Nr działki	Powierzchnia	Uwagi
1	Wąsosz	2443	0,1371 ha	Bank Spółdzielczy
2	Żebry	595	0,0483 ha	(były punkt skupu mleka)

Najem lokali:

W związku z oddaniem do użytku w 2023 r. nowego budynku wielorodzinnego, zwiększyła się ilość lokali stanowiących zasób lokalowy Gminy Wąsosz. Z dwudziestu jeden lokali mieszkalnych, jakie w swoim zasobie posiada Gmina Wąsosz, na koniec 2023 r. dziesięć lokali było przedmiotem najmu.

W nowo wybudowanym budynku przy ul. Mazowieckiej 43A w Wąsoszu znajduje się sześć lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 264,80 m². Wszystkie lokale w budynku z dniem 1 grudnia 2023 r. zostały wynajęte zgodnie z opinią Społecznej Komisji Mieszkaniowej.

Oprócz lokali mieszkalnych, jeden lokal użytkowy stanowiący mienie Gminy Wąsosz tj. lokal o pow. 11 m² (Plac Rzędziana 5), stanowi przedmiot bezpłatnego użyczenia Komendzie Wojewódzkiej Policji w Białymstoku.

W roku 2023 dochody Gminy Wąsosz pozyskane z tytułu dzierżawy i użytkowania wieczystego oraz najmu lokali gminnego wynosiły:

- z tytułu dzierżawy – 21 655,71 zł,
- z tytułu najmu budynku - 16 433,52 zł,
- z tytułu użytkowania wieczystego gruntów – 1 412,43 zł,
- z tytułu najmu lokali mieszkalnych - 6 155,56 zł,

VI. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WĄSOSZ

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022, gmina Wąsosz należy do Regionu Zachodniego – Obszaru Czartoria. Odpady przekazywane były do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Czartorii.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi Gmina Wąsosz objęła nieruchomości zamieszkałe. Nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej zobowiązane są do zawierania indywidualnych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Wąsosz. Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy Wąsosz w analizowanym okresie świadczyło na podstawie umowy Nr 68/2020 z dnia 10 grudnia 2020 r. MPO Sp. z o.o., ul. 42 Pułku Piechoty 48 w Białymstoku. Rada Gminy Wąsosz Uchwałą Nr XXIV/210/2022 z dnia 19 grudnia 2022 r. ustaliła wysokość miesięcznych opłat, które uiszczane są na rzecz gminy kwartalnie w terminach: do 15 marca, 15 czerwca, 15 września, 15 grudnia.

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 30 zł. miesięcznie od jednego mieszkańca.

Ustalono zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych w wysokości 5 zł, od jednego mieszkańca.

W ramach uiszczonej przez właścicieli nieruchomości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odbierane były następujące rodzaje odpadów komunalnych, bez względu na ilość:

- selektywnie zbierane: tworzywa sztuczne, szkło, drobny metal, opakowania wielomateriałowe,
- zmieszane,
- popiół i żużel,
- odpady wielkogabarytowe,
- opony,

☐ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Odbiór odpadów odbywał się w następujący sposób:

- a) tworzywa sztuczne, drobny metal, opakowania wielomateriałowe – raz na kwartał,
- b) szkło- raz na kwartał,
- c) odpady wielkogabarytowe – dwa razy w roku,
- d) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – dwa razy w roku,
- e) meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony – dwa razy w roku.

Na terenie Gminy Wąsosz funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego właściciele nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą dostarczyć następujące frakcje odpadów komunalnych: przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlano-remontowe (z remontu prowadzonego we własnym zakresie). PSZOK znajduje się w Wąsoszu ul. Mazowiecka 54.

**Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem
i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.**

Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Wąsosz na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosły 723 419,80 zł., z których pokryto koszty funkcjonowania omawianego systemu.

Nieuregulowane zobowiązania z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 96 105,12 zł.

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysyłane są upomnienia oraz tytuły wykonawcze kierowane do urzędu skarbowego. W roku 2023 wystawiono 104 upomnienia z tytułu nie uiszczenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, natomiast tytuły wykonawcze otrzymało 27 właścicieli nieruchomości.

Koszt odbioru, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w 2023 roku w Gminie Wąsosz wyniósł 605.379,41. Koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarki odpadami wyniósł 37 013,00 zł.

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a także ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenów gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych (wyselekcjonowanych) odpadów	Masa odebranych odpadów
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	13,00 Mg
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	33,740 Mg
15 01 07	Opakowania ze szkła	44,600 Mg
20 01 01	Papier i tektura	3,9 Mg
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	194,82 Mg
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	95,40 Mg
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	19,400 Mg
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	0,96 Mg
20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	16,16 Mg
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,88 Mg

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych został osiągnięty i wyniósł 33,49 % przy dopuszczalnym poziomie nie mniejszym niż 35% zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 roku w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Opadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne w analizowanym okresie nie odebrano.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia został obliczony na podstawie odpadów zebranych selektywnie oraz wysegregowanych na instalacji oraz bioodpadów poddanych recyklingowi u źródła.

VII. WSPÓLPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

Gmina Wąsosz jest członkiem następujących stowarzyszeń i związków międzygminnych:

- Związek Gmin Wiejskich,
- Lokalna Grupa Działania Biebrzański Dar Natury
- Stowarzyszenie Samorządów Dorzecza Biebrzy.

Do Stowarzyszenia Samorządów Dorzecza Biebrzy Gmina Wąsosz przystąpiła w 2022 r.

W skład LGD Biebrzański Dar Natury wchodzi następujące gminy:

Gmina Grajewo,
Gmina Rajgród,
Gmina Wąsosz,
Gmina Radziłów,
Gmina Szczuczyn,
Gmina Bargłów Kościelny,
Gmina Jedwabne,
Gmina Przytuły,
Miasto Grajewo.

Dodatkowo Gmina Wąsosz ściśle współpracuje z Powiatem Grajewskim, szczególnie przy realizacji porozumień o współfinansowaniu podejmowanych działań.

W ramach prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego przez Powiat Grajewski, w roku 2023 Gmina Wąsosz nieodpłatnie wynajmowała pomieszczenia w budynku byłego gimnazjum. Z końcem roku między samorządami zawarte zostało kolejne porozumienie celem kontynuacji zadania w roku 2024.

VIII. OŚWIATA W GMINIE WĄSOSZ

W roku szkolnym 2022/2023 na terenie gminy Wąsosz funkcjonowały cztery szkoły podstawowe, w których łącznie naukę pobierało 349 uczniów. Gmina Wąsosz jest organem prowadzącym dla szkół podstawowych w Wąsoszu, Sulewie-Kownatach oraz Ławsku. Szkoła Podstawowa w Niecikach, w ramach zawartej w 2012 roku umowy przekazania, prowadzona jest przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym EDUKATOR w Łomży.

Liczba uczniów w poszczególnych szkołach przedstawiała się następująco:

L.p.	Szkoła	Liczba uczniów (w tym dzieci z oddziałów przedszkolnych)
1.	SP Wąsosz	231
2.	SP Ławsk	30
3.	SP Sulewo-Kownaty	52
4.	SP Nieciki	36
RAZEM:		349

W Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Wąsoszu, w roku szkolnym 2021/2022 do klas I-VIII szkoły podstawowej uczęszczało 169 uczniów. Do punktu przedszkolnego i oddziałów przedszkolnych uczęszczało 62 dzieci 3, 4 i 5 – letnich.

Dane statystyczne dotyczące uczniów, nauczycieli i organizacji nauczania			
Uczniów ogółem	231		
Ilość oddziałów: 12	oddział	ilość	
	Punkt przedszkolny	62	
	„0”		
	I	23	
	II	20	
	III	15	
	IV	20	
	V	20	
	VI	22	
	VII	16	
	VIII A i B	33	
Średnia liczba uczniów w klasie	21		
Nauczyciele wg stopnia awansu zawodowego	stażyści	0	
	kontraktowi	1	
	mianowani	6	
	dyplomowani	15	
Pracownicy administracyjni i obsługi	3 etaty - sekretarz szkoły, 1 etat – pomoc nauczyciela (w tym 1 do 30.06.2023 r.) 5 etaty – sprzątaczką (w tym 1 etat do 24.06.2023 r. i 1 do 30.06.2023 r. – urlop macierzyński), 1 etat – konserwatora,		

OCENY Z ZACHOWANIA:

wzorowych – 59 - **52,67 %**

bardzo dobrych - 37 - **33,03 %**

dobrych – 7 - **6,25 %**

poprawnych - 7 - **6,25 %**

nieodpowiednich - 1 - **0,89 %**

nagannych - 1 - **0,89 %**

WYNIKI W NAUCE:

celujących – 311 - **20,20%**

bardzo dobrych – 393 - **25,53%**

dobrych - 348 - **22,61%**

dostatecznych - 264 - **17,15%**

dopuszczających – 223 - **14,48%**

niedostatecznych – 0 – **0%**

Wyniki klasyfikacji rocznej

Wszyscy uczniowie klasy VIII ukończyli szkołę. Pozostali uczniowie zostali klasyfikowani i promowani do klasy programowo wyższej.

klasach IV – VIII szkoły podstawowej uczniowie otrzymali łącznie:

klasa	Liczba uczniów	Nieklasyfikowanych	Liczba uczniów z ocenami niedostatecznymi	Średnia klasy
I	23	0	Wszyscy uczniowie promowani.	-
II	20	0	Wszyscy uczniowie promowani.	-
III	15	0	Wszyscy uczniowie promowani.	-
IV	20	0	Wszyscy uczniowie promowani.	4,34
V	20	0	Wszyscy uczniowie promowani.	4,41
VI	22	0	Wszyscy uczniowie promowani.	4,39
VII	16	0	Wszyscy uczniowie promowani.	3,65
VIII A	16	0	Wszyscy uczniowie promowani.	4,37
VIII B	15	0	Wszyscy uczniowie ukończyli szkołę.	4,03
Łącznie:	169	0%		Średnia szkoły: 4,2

Frekwencja:

Klasa	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII A	VIII B	Średnia frekwencja w roku szkolnym 2022/2023
Liczba uczniów	23	20	15	20	20	22	16	18	15	
Frekwencja w %	88,73	87	91	90,58	87,66	91,30	84,94	89,64	90,64	89,05%

W Szkole Podstawowej w Ławsku w roku szkolnym 2022/2023 zatrudnionych było sześciu nauczycieli, z czego czterech na pełen etat, a dwóch na część etatu. Dodatkowo pięcioro nauczycieli uzupełniało tutaj swój etat będąc zatrudnionymi w Szkole Podstawowej w Wąsoszu. Jedna nauczycielka prowadziła zajęcia niezgodnie z posiadanymi kwalifikacjami za zgodą kuratora oświaty.

Ze względu na stopień awansu zawodowego podział na nauczycieli wygląda następująco:

- początkujący – 1,
- mianowani – 2,
- dyplomowani – 7.

Wyniki w nauce oraz frekwencja udziału w zajęciach szkolnych przedstawia się następująco:

KLASA	ŚREDNIA	FREKWENCJA
I	-	94 %
II	-	90 %
III	-	95 %
IV	4,4	88 %
V	4,17	78 %
VII	3,74	80 %
VIII	3,82	85 %

Porównując dane z poprzedniego roku szkolnego z obecnym, zauważalny jest spadek frekwencji.

W Szkole Podstawowej w Sulewie-Kownatach w roku szkolnym 2022/2023 zatrudnionych w pełnym wymiarze było: 6 nauczycieli, 2 niepełnozatrudnionych oraz 2 uzupełniało etat w szkole podstawowej w Wąsoszu.

Wśród kadry nauczycielskiej, podział ze względu na stopień awansu zawodowego nauczycieli wygląda następująco:

- początkujący – 1,
- mianowani – 2,
- dyplomowani – 7,

Frekwencja udziału w zajęciach szkolnych przedstawia się następująco:

KLASA	FREKWENCJA
I	88,90 %
II	89,05 %
III	89,96 %
IV	88,60 %
V	87,01 %
VI	93,46 %
VII	90,33 %
VIII	83,51 %

OCENY Z ZACHOWANIA

KLASA	IV	V	VI	VII	VIII	Ogółem
wzorowe	-	-	-	2	2	4
bardzo dobre	-	7	1	1	3	12
dobre	1	1	2	-	-	4
poprawne	1	-	-	1	2	25
nieodpowiednie	-	-	-	-	-	0
naganne	-	-	-	-	-	0

GMINA WĄSOSZ - WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY – 2023 r.

WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY W %												
PRZEDMIOT	SP WĄSOSZ		SP SULEWOKOWNATY		SP ŁAWSK		GMINA		POWIAT		KRAJ	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
język polski	57	64	39	35	30	51	49	57	51	55	60	66
matematyka	62	58	63	41	37	45	59	53	51	45	57	53
język angielski	55	55	42	47	30	42	45	47	56	56	67	66
język rosyjski	-	65	64	-	-	-	64	-	69	-	65	-

Wyniki egzaminu ósmoklasisty pokazują, że uczniowie z terenu naszej gminy średnio poradzili sobie z egzaminami z poszczególnych przedmiotów. Wyniki egzaminów są niższe niż średnie powiatu i kraju. We wszystkich szkołach słabo wypadły wyniki egzaminów z języków obcych. Najlepiej z egzaminem poradzili sobie uczniowie szkoły podstawowej w Wąsoszu, zwłaszcza w przypadku matematyki, której wynik jest powyżej powiatu i kraju.

DOWÓZ UCZNIÓW

Sieć szkół podstawowych zorganizowana jest w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. Dowóz dzieci do szkół realizowany był poprzez dowożenie dzieci autobusem szkolnym oraz środkami komunikacji publicznej. W trakcie roku szkolnego 2022/2023 zakupione zostały bilety na korzystanie ze środków komunikacji publicznej dla 5 uczniów na łączną kwotę 5 225,46 zł. Łączna liczba dzieci dowożonych do szkół gminnym autobusem szkolnym to 79 osoby. Dzieci z terenu gminy dowożone były również do szkoły specjalnej w Grajewie – 3 dzieci oraz do przedszkola specjalnego w Wojewodzinie – 1 dziecko.

SYSTEM WSPIERANIA UCZNIÓW

Stypendia i wyprawka szkolna

Uczniowie szkół podstawowych, szkół ponadgimnazjalnych i studenci mogą korzystać z następującej pomocy finansowej:

- stypendium socjalne **122** uczniów na kwotę **124 530,00 zł**, (w tym **99 624,00 – dotacja**, **24 906,00 - środki własne**)
- zasiłek szkolny – nie przyznano,

- wyprawka szkolna – nie przyznano.

ŻYWIENIE W SZKOŁACH

We wszystkich szkołach na terenie gminy zorganizowane było dożywianie dzieci w formie cateringu. W okresie od 02.01.2022 roku do 22.12.2022 roku posiłki dostarczane były przez firmę cateringową REBUS sp. z o.o. z Chotomowa. Aktualnie firmą dostarczającą dania obiadowe jest NEPTUN Beata Szałach Solna 5/15 20-021 Lublin.

Z obiadów w ramach dożywiania skorzystało 150 dzieci – zakupiono dania obiadowe na kwotę 152 395,28 zł. Wśród uczniów, którym dofinansowano zakup obiadów oprócz dzieci uczących się w szkołach na terenie naszej gminy, były również dzieci i młodzież ze szkół podstawowych uczących się poza naszą gminą oraz uczniowie szkół średnich.

FINANSOWANIE OŚWIATY

Subwencja w latach 2015 – 2023

L.p.	Lata	Wg naliczenia MF „metryczki” w zł	Wykonanie w zł
1.	2015	2 943 216	2 943 216
2.	2016	2 948 598	2 948 598
3.	2017	3 106 188	3 106 188
4.	2018	3 273 139	3 273 139
5.	2019	3 330 775	3 330 775
6.	2020	3 247 404	3 247 404
7.	2021	3 235 113	3 235 113
8.	2022	3 310 461	2 557 322 – <i>na dzień 31.08.2022 r.</i>
9.	2023	3 404 782	3 404 782

Wysokość subwencji na 1 ucznia miesięcznie wyniosła 975,58 zł.

We wszystkich szkołach podstawowych funkcjonują oddziały przedszkolne i roczny koszt utrzymania szkoły w zakresie mediów, środków czystości, sprzątanania obejmuje prowadzenie tych oddziałów. Jest to zadanie własne Gminy.

Wszystkie szkoły współpracują z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Grajewie, Powiatowymi Komendami Policji i Straży Pożarnej, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej

w Wąsoszu oraz Komisją Antyalkoholową w Wąsoszu celem wprowadzenia działań profilaktycznych oraz eliminacji zagrożeń.

Współpracę dyrektorów szkół z terenu gminy Wąsosz z Wójtem oraz pracownikami urzędu ocenia się jako bardzo dobrą.

Współpracę dyrektorów szkół z terenu gminy Wąsosz z Wójtem oraz pracownikami urzędu ocenia się jako bardzo dobrą.

IX. ZADANIA W SFERZE KULTURY

Działalność kulturalno-oświatowa Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu

Celem działalności Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu jest pozyskiwanie i przygotowanie środowiska do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenia jej wartości.

Do podstawowych zadań Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu należy:

- 1) rozbudzanie zainteresowań kulturalnych dzieci, młodzieży i dorosłych,
- 2) przygotowanie ich do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych,
- 3) kształtowanie wzorów i nawyków aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- 4) upowszechnianie i popularyzacja historii tradycji lokalnej społeczności,
- 5) działania mające na celu promocję Gminy Wąsosz,
- 6) organizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych,
- 7) udostępnianie bazy na działalność sportowo- rekreacyjną,
- 8) administrowanie budynkiem w którym znajduje się siedziba GOKiS, kompleksem boisk sportowych „Moje Boisko ORLIK 2012”,
- 9) utrzymanie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej dla potrzeb kultury, sportu i turystyki na zlecenie zainteresowanych organizacji, stowarzyszeń i instytucji, w tym w szczególności na potrzeby kultury fizycznej i sportu dzieci i młodzieży,
- 10) rozwijanie usług w zakresie rekreacji i rehabilitacji ruchowej,
- 11) organizacja różnego rodzaju zajęć, zawodów i imprez sportowo- rekreacyjnych.

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu zorganizował między innymi:

- Spotkanie z Tradycją Bożonarodzeniową i współczesnością „Cicha noc, święta noc” - występy grup tanecznych i wokalnych działających przy GOKiS, Kolędniczy z szopką z Wąsosza
- Organizacja ferii zimowych - spotkanie dzieci i młodzieży z przedstawicielami Policji, Straży Pożarnej, Sanepidu - gry i zabawy warsztaty artystyczne, zajęcia taneczno-ruchowe, Turniej Tenisa Stołowego dla dzieci i młodzieży, wycieczka do Ełku dla dzieci i młodzieży (HOP Park Trampolin, Kino)
- WSZYSTKO GRA – spotkanie dla miłośników gier planszowych, premiera gry profilaktycznej Cyberbezpieczni
- wycieczki do Teatru Lalki i Aktora w Łomży oraz do Aquaparku w Suwałkach,
- zajęcia szachowe ze Stowarzyszeniem Szachowym Wieża Północy,
- bal karnawałowy u Shreka z Fabryką Zabawy,
- Magic Show iluzjonista Łukasz Grant,
- KARNAWAŁOWA POTANĆÓWKA dla dorosłych i seniorów,
- DZIEŃ KOBIET W GOKiS: „Bądź bezpieczna, bądź piękna, bądź aktywna”
- Wielkanocne warsztaty TWORZENIA PALM WIELKANOCNYCH z KGW Rzędzianki dla mieszkańców Gminy Wąsosz
- Warsztaty edukacji o cukrzycy /HiperDiamed- Centrum Edukacji i Opieki Medycznej Grajewo/
- Spotkanie „O kulturze przy kawie” z dietetyk Adrianną Zańko oraz diagnoza potrzeb mieszkańców na działania kulturalne,
- OTWARTY TURNIEJ WARCABOWY o Puchar Dyrektora GOKiS w Wąsoszu, współorganizacja ze Stowarzyszeniem Szachowym Wieża Północy”
- DZIEŃ DZIECKA z GOKiS i ACTIVEKIDS – gry i zabawy na świeżym powietrzu,
- NOC ŚWIĘTOJAŃSKA w Wąsoszu -gry i zabawy z animatorem, przejazd bryczką lub konno, Konkurs Piosenki „Na wąsoską nutę”,występ zespołu „POKRZYK” ze SP w Wąsoszu, Warsztaty z KGW Rzędzianki (wianki świętojańskie), występ zespołu „BIOACOUSTIC”, występ akordeonisty Damiana Zyskowskiego oraz Orkiestry OSP w Wąsoszu, kino plenerowe „ZEMSTA FUTRZAKÓW” ognisko, kiełbaski; punkt wymiany roślin, punkt pierwszej pomocy
- OTWARTY TURNIEJ SZACHOWY o Puchar Wójta Gminy Wąsosz,

- FESTYN INTEGRACYJNY w ramach którego odbył się PIKNIK Z PRODUKTEM POLSKIM
- WYCIECZKA DO PARKU ROZRYWKI FAST PARK w Białymstoku.
- Rozpoczęcie REALIZACJI PROJEKTU KULTURALNEGO WybudźMY Kulturę /promocja, rekrutacja/dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Bardzo Młoda Kultura 2023-2025.
- XVIII TURNIEJ PIŁKI NOŻNEJ O Puchar Wójta Gminy Wąsosz
- Gra terenowa z uczestnikami projektu WybudźMY Kulturę - warsztaty CERAMICZNE oraz SITODRUKU na które KGW Rzędzianki otrzymało dofinansowanie ze środków Województwa Podlaskiego w ramach działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych
 - Zajęcia gry na instrumentach – Młodzieżowa Orkiestra Dęta
 - Uroczyste obchody 105. rocznicy Odzyskania Niepodległości, XV BIEG NIEPODLEGŁOŚCI
- NIEPODLEGŁA DO HYMNU - GOKiS dołączył do ogólnopolskiej akcji wspólnego śpiewania hymnu w samo południe
 - RODZINNY SPACER HISTORYCZNY.
 - KONKURS PIEŚNI PATRIOTYCZNEJ pod Honorowym Patronatem Wójta Gminy Wąsosz
- MIKOŁAJKOWY TURNIEJ SZACHOWY
- ANIMACJE MIKOŁAJKOWE dla dzieci i młodzieży z Wodzirej Band

Przy Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w 2023 r. działały:

- zespół kołędniczy „Z szopką” /10 osób, dorośli/
- dwie grupy taneczno-ruchowe (dzieci i młodzież) - zajęcia bezpłatne, finansowane z budżetu GOKiS
- sekcja szachowa- zajęcia bezpłatne finansowane z budżetu GOKiS
- KGW Rzędzianki
- w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców w GOKiS odbywają się zajęcia ruchowe, ogólnousprawniające oraz zajęcia Zumby dla dorosłych (płatne)

Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Wąsoszu składał w roku 2023 trzy wnioski, dwa z nich otrzymały dofinansowanie m.in:

STARE, NOWE PIEŚNI I OBRZĘDY LUDOWE ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: EtnoPolska. Edycja 2023

Zadanie polegało na odtworzeniu przez grupę teatralno-wokalną dawnych pieśni i obrzędów zaczerpniętych z przekazów najstarszych mieszkańców Gminy Wąsosz oraz na podstawie książki Jadwigi Solińskiej "Tradycje i obyczaje w Wąsoszu Grajewskim i okolicach" i ukazanie we współczesnych kontekstach.

- Powstało 7 nowych aranżacji muzycznych do piosenek: "Czerwone Jabłuszko", "Czerwone jagody", "Gdzie mój Jasieńko pszeniczkę sieje", "Głęboka studzienka", "Lipka", "To i hola", "W moim ogródeczku"
- Został nagrany teledysk do piosenki "Czerwone jabłuszko" z udziałem uczestników zajęć teatralno-wokalnych w uroczych zakątkach Wąsosza, który stał się trwałym elementem promującym projekt, tradycje i naszą Gminę.
- Powstało widowisko teatralno- muzyczne ukazujące współczesne spojrzenie na tradycje, obyczaje i pieśni sprzed lat, które zostało zaprezentowane w trzech miejscowościach: Ławsku, Sulewie i Wąsoszu.

Z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych GOKiS otrzymał dofinansowanie na:

- prowadzenie zajęć nauki gry na instrumentach – Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP i zatrudnienie kapelmistrza,
- zakup statywów do nut dla orkiestry,
- prowadzenie zajęć szachowych od marca do czerwca, zakup 10 kpl. szachownic, 5 szt. zegarów szachowych,
- zakup strojów dla MDP,
- organizację Nocy Świętojańskiej,
- organizację Turnieju Piłki Nożnej,
- organizację Biegu Niepodległości,
- zakup aparatu fotograficznego z akcesoriami,

Powyższe działania miały na celu pokazanie nowych, innowacyjnych, ciekawych sposobów spędzania czasu, wolnego od nałogów i uzależnień i są zgodne z zadaniem Gminnego Programu

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wąsosz na 2023 rok.

Od kwietnia 2023 r. odbywają się cykliczne próby Orkiestry Dętej OSP w Wąsoszu pod kierunkiem kapelmistrza Pawła Podeszwika. Od września 2023r. rozpoczęły się zajęcia nauki gry na instrumentach dla dzieci i młodzieży, które cieszą się dużym zainteresowaniem /10 osób/. Dofinansowanie na zajęcia pozyskano z GKRPA.

Instrumenty zakupione przez GOKiS w poprzednich latach oraz 3 klarnety w 2023 r. przekazano umową i protokołem w dniu 24.11.2023 r. prezesowi OSP w Wąsoszu - Zygmunтови Jasińskiemu. Część instrumentów dzięki staraniom dyrektor GOKiS przekazano bezpłatnie z GOK w Goniądzu prezesowi OSP w Wąsoszu z przeznaczeniem dla orkiestry OSP w Wąsoszu.

W siedzibie GOKiS siedzibę i miejsce spotkań mają członkowie Orkiestry Dętej przy OSP w Wąsoszu oraz Koło Gospodyń Wiejskich „Rzędzianki”.

W 2023 r. oprócz bieżących zakupów, zakupiono również:

- sterownik do świateł - 850 zł,
- instrumenty muzyczne - klarnety 3 szt. 1 500 zł /przekazane dla OSP w Wąsoszu/
- Urządzenie wielofunkcyjne HP M479FDW COLOR /drukarka/ - 2 800 zł
- Odmalowano biuro dyrektora i wymieniono oświetlenie w tym pomieszczeniu.

Działalność Biblioteki Publicznej Gminy Wąsosz

Biblioteka Publiczna Gminy Wąsosz jest samorządową instytucją kultury, wpisana do rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Organizatora. Wypełniając działalność statutową Biblioteka niezmiennie służy mieszkańcom gminy upowszechniając i promując czytelnictwo, prowadząc działalność informacyjną oraz kulturalno- oświatową tzn. gromadzi, opracowuje, udostępnia zbiory, udziela informacji.

Biblioteka działa na podstawie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej z 1991 r., ustawy o bibliotekach z 1997 r. oraz Statutu nadanego Uchwałą Rady Gminy z 2001 r.

Biblioteka Publiczna Gminy Wąsosz jako instytucja organizująca i upowszechniająca czytelnictwo w pierwszym rzędzie opiera się na istnieniu racjonalnie skompletowanym księgozbiore. Księgozbiór jest podstawowym czynnikiem warunkującym pracę w bibliotece. Gromadzenie zbiorów odbywa się poprzez zakup nowości książkowych, a także jako dar od innych czytelników. Zakupy najczęściej dokonywane są w hurtowniach z uwagi na korzystną cenę, szeroką ofertę oraz wygodną formę dostawy.

Podstawowym źródłem wpływu jest dotacja od organizatora, a od tej dotacji uzależniona jest dotacja Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych.

1. W placówce bibliotecznej w roku 2023 przybyło - **492 vol** , na kwotę **14.000,00 zł**

w tym:

- środki samorządowe -**293 vol** na kwotę **7.000.00 zł**
- dotacja Ministerstwa Kultury – **253 vol** na kwotę **7.000,00 zł**

2. Struktura zakupu (vol)

- literatura piękna dla dorosłych- 312 vol
- literatura piękna dla dzieci- 114 vol
- literatura popularnonaukowa - 66 vol

3. Stan zbiorów bibliotecznych na koniec roku 2023

ogólna liczba vol. w placówce wynosi -**13 265 vol** o wartości **214.898,49 zł**

struktura zbiorów:

- literatura piękna dla dorosłych – 5 910 vol
- literatura piękna dla dzieci – 4 067 vol
- literatura popularnonaukowa – 3 288 vol

Biblioteka udostępnia zbiory w dwóch formach: prezencyjne (na miejscu) oraz wypożyczanie na zewnątrz biblioteki. W roku 2023 zarejestrowano 241 użytkowników biblioteki, w tym 223 czytelników. Wypożyczono ogółem w ciągu roku 3 809 vol, w tym literatura piękna dla dorosłych – 1 718. Bibliotekę odwiedziło 3 793, użytkowników, z czego w wypożyczalni 2 330, odwiedziny w czytelni + użytkownicy Internetu 1 463 osób.

Biblioteka w zakresie popularyzacji książki i czytelnictwa prowadzi następujące formy pracy:

- konkursy czytelnicze,

- konkursy plastyczne,
- wycieczki i lekcje biblioteczne,
- praca indywidualna z czytelnikiem (pomoc w wyszukiwaniu informacji)
- zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych technik,
- współpraca ze Szkołami oraz GOKiS w Wąsoszu.

W bibliotece wykonano wystawy i gazetki informacyjne o ważnych rocznicach literackich oraz świątach państwowych - 4 wystawy.

W ramach promocji czytelnictwa po raz kolejny Biblioteka przystąpiła do projektu pt: „Mała książka- wielki człowiek” organizowany przez Instytut Książki, projekt skierowany jest dla dzieci rozpoczynających edukację przedszkolną (3-6 lat). Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzenia biblioteki i codziennego czytania dzieciom.

Biblioteka umożliwia również korzystanie z bezpłatnej cyfrowej wypożyczalni, publikacji naukowych ACADEMICA. Dzięki systemowi elektronicznych wypożyczeń międzybibliotecznych użytkownicy biblioteki mają możliwość dostępu do współczesnych publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy objętych ochroną prawa autorskiego.

